



การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3



มนต์นภา สุดโสม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3



มนต์นภา สุดโสม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

A STUDY OF THE QUALITY ASSURANCE ACCORDING TO THE PDCA QUALITY CYCLE OF
SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3



MONNAPHA SUDSOM

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ มนต์นภา สุโตโสเม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณัฐ จันทนวรรณท์

สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณัฐ มาเชค)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณัฐ มาเชค)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญาญ์ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920310: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, วงจรคุณภาพ (PDCA)

มนต์นา สุคัสสม : การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
(A STUDY OF THE QUALITY ASSURANCE ACCORDING TO THE PDCA QUALITY CYCLE OF
SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ด., ปุณณัฐฐา มาเชค, ป.ด. ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน 3. ศึกษาแนวทางการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน
การศึกษาเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 323 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
และการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จำนวน 9 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบ
เฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ
จำนวน 38 ข้อ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจง
ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการเปรียบเทียบ t-test แบบ
Independent สถิติเปรียบเทียบความแปรปรวน (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก
ที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร
คุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
จำแนกตามตำแหน่ง พิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น
ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05,
จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผน, และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มีหลายแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน สถานศึกษาควรศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา กำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพ การกระจายอำนาจ มีเป้าหมายอย่างชัดเจนและครอบคลุม 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน สถานศึกษาควรดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามปฏิทินปฏิบัติงาน สร้างทีมงานคุณภาพ มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล สถานศึกษาควรดำเนินการตรวจสอบ ประเมินผลระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบผลระหว่างการทำงาน นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สถานศึกษาควรมีการนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์และเพื่อพัฒนาปรับปรุงงานให้มีคุณภาพ และพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

65920310: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE QUALITY ASSURANCE, THE PDCA QUALITY CYCLE

MONNAPHA SUDSOM : A STUDY OF THE QUALITY ASSURANCE ACCORDING TO THE PDCA QUALITY CYCLE OF SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3. ADVISORY COMMITTEE: SUMETH NGAMKANOK, Ed.D. PUNNITHTHA MRAZEK, Ph.D. 2024.

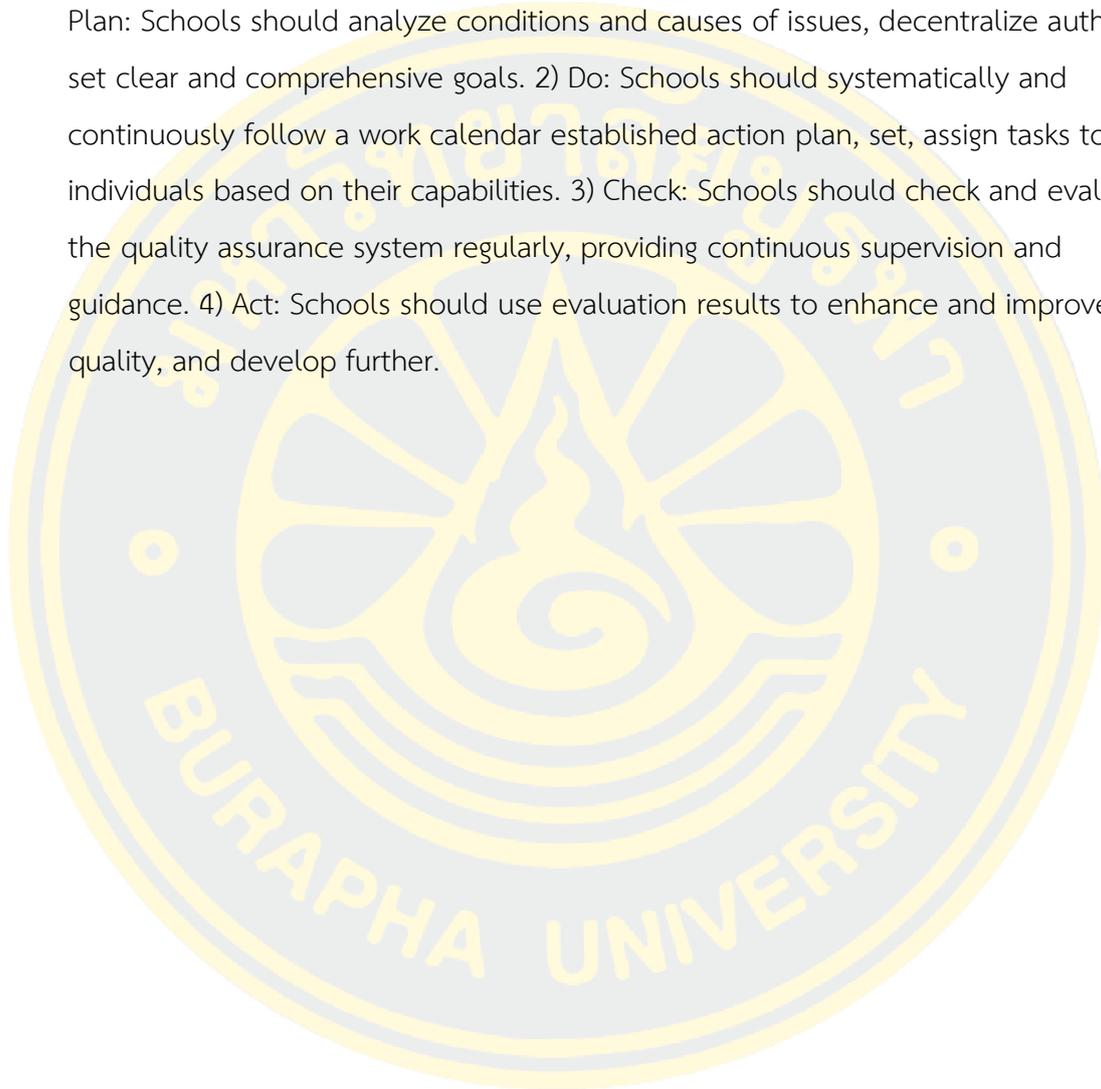
The purposes of this research were 1) to study of the quality assurance according to the PDCA quality cycle of schools under Chonburi primary educational service area office 3. 2) to compare the quality assurance according to the PDCA quality cycle of schools under Chonburi primary educational service area office 3 by position, work experience, and school size. 3) to study guidelines for the quality assurance according to the PDCA quality cycle. The samples consisted of 323 administrators and teachers from schools under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 by stratified random sampling, and 9 samples interviewing by purposive sampling. The research instruments included 38 items, five-rating scale questionnaire and a structured interview. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, and one-way ANOVA. The finding of this research as follows:

1. The overall implementation of internal quality assurance using the PDCA quality cycle in schools under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 was at the highest level.

2. The results of comparing the quality assurance according to the PDCA quality cycle of schools under Chonburi primary educational service area office 3 by position were not significant, except in planning and doing were differed statistically significant at .05 level, by work experience considering the overall and each aspect were differed statistically significant at .05 level, except in planning, and by school size considering the overall and each aspect were differed statistically significant at

.05 level.

3. The guidelines for the quality assurance according to the PDCA quality cycle of schools under Chonburi primary educational service area office 3 were 1) Plan: Schools should analyze conditions and causes of issues, decentralize authority, set clear and comprehensive goals. 2) Do: Schools should systematically and continuously follow a work calendar established action plan, set, assign tasks to individuals based on their capabilities. 3) Check: Schools should check and evaluate the quality assurance system regularly, providing continuous supervision and guidance. 4) Act: Schools should use evaluation results to enhance and improve quality, and develop further.



กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความพยายามอุตสาหะที่ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าจนประสบความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาคณัฐ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม รองศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณัฐฐา มาเชก กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำมาปรับ แก้ไขงานนิพนธ์ให้มีความถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ที่ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ขอขอบคุณ นางจุรีรัตน์ พินิจมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 คณะผู้บริหารและคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแก่บิดามารดา ผู้ให้ชีวิตและอนาคต ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนประสบผลสำเร็จดังความมุ่งหมายทุกประการ

มนต์นภา สุตโสม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2.....	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	12
1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3.....	12
2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)	14

3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	45
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3	57
วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 5	87
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก	108
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108

ภาคผนวก ข	115
การหาคุณภาพขอเครื่องมือและผลการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ	115
ภาคผนวก ค	118
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย	118
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย	118
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ	118
สำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย	125



สารบัญตาราง

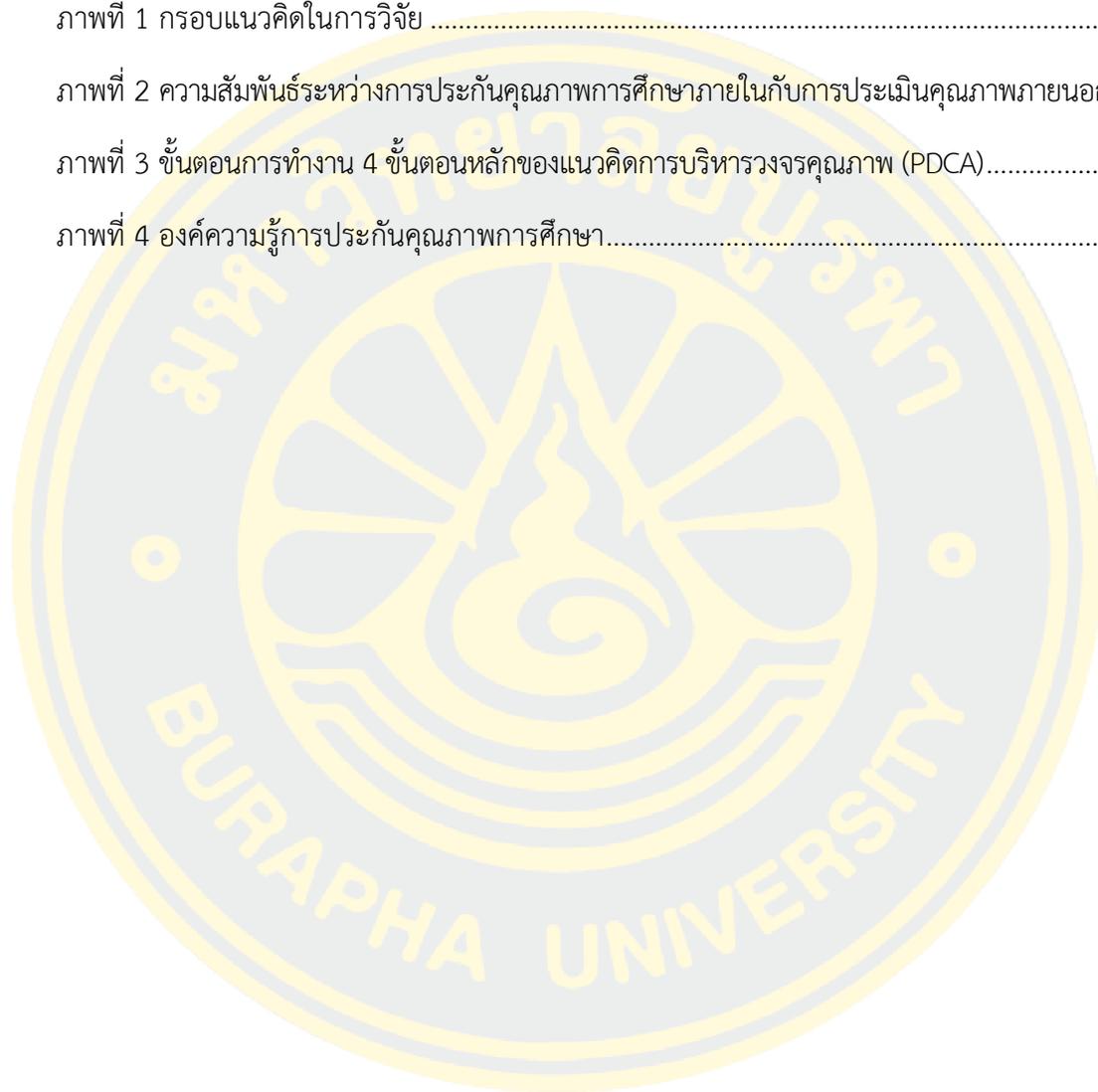
หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา.....	58
ตารางที่ 2 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง	66
ตารางที่ 3 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	66
ตารางที่ 4 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	67
ตารางที่ 5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวม	67
ตารางที่ 6 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน	68
ตารางที่ 7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการดำเนินงานตามแผน	69
ตารางที่ 8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล	71
ตารางที่ 9 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง.....	72
ตารางที่ 10 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง	73
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง.....	74

ตารางที่ 12 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	75
ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน.....	76
ตารางที่ 14 การทดสอบรายคู่ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe’	77
ตารางที่ 15 การทดสอบรายคู่ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้วยวิธีการของ Scheffe’	77
ตารางที่ 16 การทดสอบรายคู่ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้วยวิธีการของ Scheffe’	78
ตารางที่ 17 การทดสอบรายคู่โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของ Scheffe’	79
ตารางที่ 18 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	79
ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน	81
ตารางที่ 20 การทดสอบรายคู่ ด้านการวางแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe’	82
ตารางที่ 21 การทดสอบรายคู่ ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe’	82
ตารางที่ 22 การทดสอบรายคู่ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้วยวิธีการของ Scheffe’	83
ตารางที่ 23 การทดสอบรายคู่ ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้วยวิธีการของ Scheffe’	84
ตารางที่ 24 การทดสอบรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของ Scheffe’	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก..	20
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอนหลักของแนวคิดการบริหารวงจรคุณภาพ (PDCA).....	43
ภาพที่ 4 องค์ความรู้การประกันคุณภาพการศึกษา.....	44



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ได้ประกาศวิสัยทัศน์ว่า ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ระบบการบริหารคุณภาพที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาต้องทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ ผู้ปกครองตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา 8 (1) มาตรา 20 (7) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้อ 8 ของข้อบังคับคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายนอก พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมติคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประชุมครั้งที่ 4/2566 เมื่อวันที่ 26 เมษายน

พ.ศ. 2566 คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จึงเห็นควรประกาศกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา จากสาระบัญญัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำไปปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีการพัฒนารอบด้าน กระบวนการประกันคุณภาพโรงเรียนจะต้องมุ่งเน้นที่การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ คุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์เป็นสำคัญ โดยมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกควรจะต้องสอดคล้องหรือเป็นเกณฑ์เดียวกันกับเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและจะต้องไม่สร้างภาระงานเพิ่มกับผู้ถูกประเมิน ซึ่งข้อดีการนำรูปแบบการประกันคุณภาพโรงเรียนยุคการศึกษาประเทศไทย 4.0 และศตวรรษที่ 21 ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทย ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและมาตรฐานด้านผลลัพธ์ที่มีประสิทธิผล จะทำให้มีความสอดคล้องกันของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (ชญาณิช โฆษิตพิมานเวช และเอกราช โฆษิตพิมานเวช, 2565 หน้า 149) โดยการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา มีแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 49 วรรคสอง “ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน” สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ต้องเป็นสถานศึกษาที่จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเพื่อพิจารณาส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้กับ สมศ. และมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอกต้องเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด การตัดสินผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2566)

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานสำคัญที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อเตรียมตัวไปสู่การรองรับ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นการบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น (สุภาวดี ศรีรัตน์, 2553) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2561) สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและดำเนินงานตามแผนที่กำหนด จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา (จันทร์จิรา อินทนาคม และอัญมณี เมฆปรีดาวงค์, 2560)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มทร.ธัญบุรี (2566) สุวิมล ว่องวาณิช (2544) ได้บรรยายพิเศษถึงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยให้ข้อเสนอแนะว่า เขตพื้นที่ควรมีบทบาทดังนี้ วางระบบ ประกันคุณภาพ การช่วยเหลือของเขตพื้นที่ เขตพื้นที่ต้องมีมาตรฐานของตนเองและมีต้องวางระบบ การประกันคุณภาพ ทำให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายั่งยืน สถานศึกษาต้องมีมาตรฐานมีแผนพัฒนาคุณภาพ มีข้อมูลสารสนเทศ มีคนดูแลมาตรฐาน มีการตรวจสอบ ประเมิน คุณภาพภายใน วิเคราะห์ผลของการประเมินภายนอกและจัดทำแผนช่วยเหลือสถานศึกษา กำกับ ติดตามการปรับปรุงของสถานศึกษา และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่วนบทบาทของสถานศึกษา มีดังนี้ วางระบบประกันคุณภาพภายใน ประเมินคุณภาพภายใน รับการประเมินคุณภาพภายนอก และใช้ผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาวางแผน ปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา การศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผู้วิจัย ได้ใช้รูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้แก่ การวางแผน(P) ดำเนินงานตามแผน(D) ตรวจสอบประเมินผล(C) และนำผลการประเมินมาปรับปรุง(A) และการรายงาน โดยสอดคล้องกับ มยวรี ธาณีโต (2561) การประกันคุณภาพภายในหมายถึง กระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาจะต้องจัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษามีการจัดการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นการประเมินตนเองนำเสนอต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เกศทิพย์ ศุภวานิช (2565) กล่าวว่า การพัฒนาระบบเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ สพฐ. ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผ่านระบบเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและร่วมคิดร่วมพัฒนาจากสถานศึกษาแกนนำซึ่งเป็นสถานศึกษารางวัล IQA AWARD ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาอื่นในสังกัด ให้เป็นผู้นำด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถเป็นแบบอย่างเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสถานศึกษาภายในสังกัด รวมทั้งเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นจากโรงเรียนร่วมพัฒนา

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีรูปแบบที่ชัดเจน ตามแนวทางเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกจาก สมศ. รวมถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมาอย่างเคร่งครัด แต่จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก: ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID – 19 ที่มีการประเมินคุณภาพภายนอกจากการรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการดำเนินการดังกล่าวยังพบว่า การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ข้อเสนอแนะจากคณะผู้ประเมิน SAR ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ดังนี้ สถานศึกษาควรเพิ่มข้อมูลที่จำเป็นในรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาในครั้งต่อไป ทั้งระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยเพิ่มข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุนผลการดำเนินงานให้มีความน่าเชื่อถือต่อผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

และสามารถสะท้อนการดำเนินงานที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพตามประเด็นพิจารณาในทุกมาตรฐาน ด้วยกระบวนการ PDCA โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอข้อมูลที่เป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นระบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ (นิตยา วีระพันธ์, ชาตรีญา พุ่มรัก, และวลัยพร เทวะเวชพงษ์, 2564 หน้า 9) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร อันเนื่องจากครูและบุคลากรผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่สามารถสะท้อนการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณาในทุกมาตรฐานด้วยกระบวนการ PDCA รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) รวมถึงการชี้แนะให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาภายใต้กรอบและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยยึดเอาแนวทางการที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้แก่ การวางแผน (P) ดำเนินงานตามแผน (D) ตรวจสอบประเมินผล (C) และนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) มาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้มีมาตรฐานการศึกษาและเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

คำถามในการวิจัย

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นอย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

3. ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

5. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 2,009 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2566)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน เลือกจากประชากรทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร

สถานศึกษาจำนวน 3 คน และครู จำนวน 6 คน โดยใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) ซึ่งกำหนดผู้ให้ข้อมูลต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 5 ปี และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือใหญ่พิเศษ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยทำการศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและตำแหน่งครู ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 1 – 5 ปี, 6 – 10 ปี, และ 11 ปีขึ้นไป และขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ การบริการ การบริหารและจัดการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำตามแผนประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพและจัดทำรายงานการประเมินผลตนเองเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วงจรคุณภาพ (PDCA) หมายถึง ขั้นตอนในการพัฒนางานและระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพ โดยดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act) การใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการดำเนินงานหรือพัฒนางานจะดำเนินการต่อเนื่องตามขั้นตอนอย่างมีวินัยให้ครบเป็นวงจร จนกว่างานนั้น ๆ จะสำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) สอดคล้องกับระบบประกันผลภายในสถานศึกษาตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยแยกแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ได้ดังนี้

3.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การคิดหาวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม การเตรียมการในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ต้องการขององค์กร และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จ และเป็นผลดีสำหรับองค์กร

3.2 การดำเนินงานตามแผน (Do) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนการที่ได้วางไว้ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยผ่านการศึกษาฝึกอบรม ให้เข้าใจในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพทุกคน

3.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check) หมายถึง กระบวนการในการวัดผล ความก้าวหน้าและแนวโน้มของการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงแผนให้เกิดความสำเร็จในอนาคต การประเมินผลเป็นกระบวนการจัดการติดตามความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ เพื่อส่งผลให้สำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ได้

3.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act) หมายถึง การนำผลการประเมินการดำเนินงาน มาหาแนวทาง หรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาใช้เพื่อให้ผลการดำเนินงานนั้น ๆ มีมาตรฐานมากขึ้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพของงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการจัดการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน หรือองค์กร ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ การประเมินผล และการรายงานผล

5. การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานหรือ องค์กร จากหน่วยการประเมินที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สมศ. มอบหมายให้ประเมิน

6. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การนำแผนการประกันคุณภาพ การศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

7. การรายงานผลการประเมิน หมายถึง การนำเสนอรายงานผลการประเมินคุณภาพการ จัดการศึกษา โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา พร้อมหลักฐาน ข้อมูล และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

8. ตำแหน่ง หมายถึง ลักษณะงานซึ่งข้าราชการทางการศึกษาปฏิบัติ ซึ่งในวิจัยนี้จำแนก ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

8.1 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการทางการศึกษาในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3

8.2 ครู หมายถึง ข้าราชการทางการศึกษาซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

9. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่เข้ารับราชการ จนถึงปัจจุบันในตำแหน่งของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

9.1 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานของข้าราชการทางการศึกษา 1-5 ปี

9.2 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานของข้าราชการทางการศึกษา 6-10 ปี

9.3 ประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานของข้าราชการทางการศึกษา 11 ปีขึ้นไป

10. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของสถานศึกษาที่ใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษา โดยกองแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2565 ซึ่งกำหนดขนาดสถานศึกษาดังนี้

10.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1 – 119 คน

10.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน

10.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน

10.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึงสถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประเด็นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 14/42 หมู่ 4 ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150 การบริหารงานในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนครอบคลุมใน 4 อำเภอ คือ อำเภอสัตหีบ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดจำนวนทั้งหมด 81 โรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 2,009 คน และภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แบ่งภาระงานเป็น 10 ภารกิจ ได้แก่ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มกฎหมายและคดี กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล (DLICT) และหน่วยงานตรวจสอบภายใน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เขตชั้นนำ นวัตกรรมแนวหน้า คุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่สากล บนพื้นฐานเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21

4. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มให้มีสมรรถนะ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

5. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อเป็นเขตชั้นนำ นวัตกรรมแนวหน้า คุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่สากล และความยั่งยืนบนพื้นฐานของเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีสุขภาวะที่ดี

2. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน และเด็กด้อยโอกาส ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเต็มตามศักยภาพ

4. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่สากล บนพื้นฐานเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา บนพื้นฐานเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC

2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพ

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภท การศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

นารี โมงประณีต (2557) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและ ดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความ มั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับผลิตชอบโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการ ทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

จันทร์จิรา อินทนาคม และอัญมณี เมฆปริธวาสค์ (2560) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) การดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิต และ ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

มยุรี ธาณีโต (2561) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาจะต้องจัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนมี คุณภาพ มีลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นการประเมินตนเองนำเสนอต้น สังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการ จัด การศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เจตนา เมืองมูล (2561) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการ ดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความ

มั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการประชาชน และสังคมโดยรวม เป็นต้น

พระเมธีปริยัติธาดา และคณะ (2564) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่มีการวางแผนระบบการจัดการในด้านต่างๆ ตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น โดยระบบการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่ผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึดหลักการ 3 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) 2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ส่วนการประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในการศึกษา หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ การบริการ การบริหารและจัดการการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการลงมือทำตามแผนประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพ และจัดทำรายงานการประเมินผลตนเองเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษามีคุณภาพและสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเอง

ของสถานศึกษาแล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

จันทร์จิรา อินทนาคม และอัญมณี เมฆปริธิตวงศ์ (2560) แนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในรูปแบบวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check / Study) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

P = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้านี้มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน

D = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (เดือนสิงหาคม – กรกฎาคม ปีถัดไป)

C/S = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ระหว่างเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้

เจตนา เมืองมูล (2561) คำว่า “ประกัน” ในภาษาอังกฤษมี 2 คำ คือ “Insure” กับ “Assure” Insure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” โดยมุ่งที่ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันวินาศภัย Assure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” เช่นกัน แต่มุ่งที่ให้ความมั่นใจแก่เจ้าของเงินว่า ผลผลิตของหน่วยงานน่าจะมีคุณภาพ ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Quality Assurance) เป็น

การให้หลักฐาน ข้อมูลแก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณชนมั่นใจว่านักเรียนน่าจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาและสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบการประกัน คุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความจำเป็นและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้ กระบวนการ ทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินไปอย่าง ประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของการ ปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหารและจัดการ คุณภาพสมัยใหม่ ที่เน้นการสร้างเชื่อมั่นให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผลผลิตหรือการบริการที่เป็น ผลผลิตขององค์กรจะมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยที่ความมั่นใจนี้ต้องอยู่บนรากฐานของหลัก วิชา ข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์ และความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ

สาระสำคัญของกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11ก วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 มีดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้ “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภท การศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัด ขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้น สังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัด ให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่

หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2566 หน้า 1 - 3)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยสาระในมาตรานี้กล่าวถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาระบบการประกันคุณภาพมีสองลักษณะ คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกซึ่งรายละเอียดในเรื่องระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยสาระในมาตรานี้ กล่าวถึง หน้าที่ของสถานศึกษา คือ การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดการดำเนินงานของสถานการศึกษิตตามแนวทางที่กำหนดในมาตรานี้ต้องดำเนินการดังนี้ คือ ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารปกติ ต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเตรียมรับการประเมินภายนอก

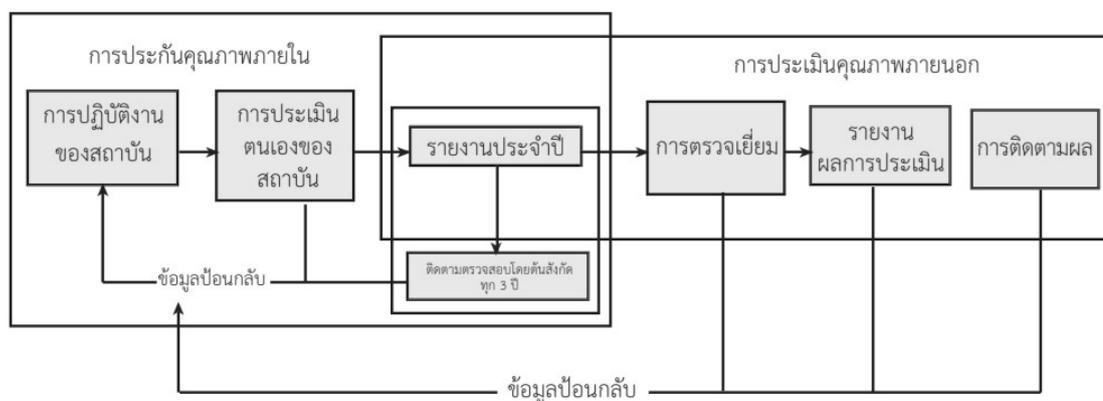
มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น โดยสาระในมาตรานี้ เป็นบทบังคับให้สถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจะปฏิเสธการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดไม่ได้แต่ต้องอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2561) สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและดำเนินงานตามแผนที่กำหนด จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2561) การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก



ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก
ที่มา : การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2561)

เจตนา เมืองมูล (2561) การประกันคุณภาพ มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจ เลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคใน โอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา

จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษาหมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สมศ. อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตาม

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สมศ. อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

1. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา และกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายรวมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้อง ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรมยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำได้แก่

1. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานสัมมนาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

3. พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ โดยผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ที่เหมาะสมตามช่วงวัยที่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงและสะสมตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศได้มีการประกาศใช้ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 เพื่อให้สถานศึกษารับการประเมิน คุณภาพภายนอกซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของ สถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

โดยที่มีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 นโยบายการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษา ไทยในอนาคต ประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพทั้งภายในและ ภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไปจำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและ

ทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

ได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการ

เรียนรู้

2. มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้

1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัย และเพียงพอ

2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง

การจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

3. มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต
ได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการ
เรียนรู้

ดังนั้น การพัฒนามาตรฐานการศึกษา จึงมีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้
จริง ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพ
การศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับ
เขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้น
ที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
ชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

เจตนา เมืองมูล (2561) ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมการ ซึ่งการเตรียมการที่มีความสำคัญ คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการ
ประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำภารกิจชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายใน
สถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วม
ประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุก
คนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหา
เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนด
กรอบและแผนการประเมินเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการ
วิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Study
Report)

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ
สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการควรพิจารณาตามแผนภูมิ
โครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพ
งานนั้น

2. ขั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ

2.1 การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

2.2 การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะที่ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร วิทยุกลุ่ม วิทยุหมวด และให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการรับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

3. ขั้นการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

ปจิดตรา สมหมาย (2564) การดำเนินงานจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ประกอบไปด้วย

1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่สนองต่อสภาพความจริงมีความเป็นไปได้ในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การ

วางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนสำคัญที่สุด การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ดังนั้นการดำเนินงานของสถานศึกษาคือ การมีมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนมีการขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของศึกษานิเทศก์ คือ การตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการประกาศใช้ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ ดังนั้นการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จึงมีแนวทางดังนี้

1. มีมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ
2. มีมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ
3. มีอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ คำขวัญ การจัดตั้งโรงเรียน
4. มีเอกลักษณ์ของโรงเรียน
5. ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนรับรู้ รับทราบ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุมาตรฐาน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน

(ปีการศึกษา 2552 – 2553 ใช้มาตรฐานการศึกษาปี 2550 ระดับการศึกษาปฐมวัย 18 มาตรฐาน / ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 18 มาตรฐาน)

(ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไปใช้มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2554 11 มาตรฐาน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 มาตรฐาน)

ปีการศึกษา 2561 ระดับการศึกษาปฐมวัย 3 มาตรฐาน /ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 มาตรฐาน

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แผน เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/ กิจกรรม/ วิธีการที่ได้ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิด และพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้้นำการดำเนินการใด ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร ในสถานศึกษาโดยมีแผน 2 ประเภทคือ

1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้

2) แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแผนที่แตกมาจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการดำเนินงานเป็นรายปี โดยแผนปฏิบัติการในแต่ละปีนั้น ควรจะมีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ชัดเจน มีกิจกรรมการดำเนินงานตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ มีกิจกรรม ปฏิทิน การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการรายงานโครงการเพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป

การดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของศึกษานิเทศก์คือ การตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ เป็นที่ปรึกษา คุณภาพแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนรายงานการประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ดังนั้นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีดังนี้

1. มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3 ปี / 5 ปี ที่มียุทธศาสตร์สนองต่อการพัฒนาผู้เรียนตามปรัชญา / วิสัยทัศน์ของโรงเรียน
2. มีแผนปฏิบัติการประจำปีสนองต่อแผนพัฒนาการจัดการศึกษาย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ 2563 2564 2565)
3. แผนปฏิบัติการในแต่ละปีมีโครงการที่สนองต่อจุดเน้นอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของโรงเรียน
4. ทั้งแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและแผนปฏิบัติการประจำปี ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ครูทุกคนรับรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน (แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและแผนปฏิบัติการต้องแยกให้เห็นภาพการดำเนินงานทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

3. การจักระบบบริหารและสารสนเทศ

การจักระบบบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน มีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 การจักระบบบริหารสถานศึกษา การจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างการแบ่งงานตามการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบไปด้วยการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้โครงสร้างการบริหารควรมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

3.2 การจักระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น สารสนเทศของโรงเรียนต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ อันประกอบไปด้วยสารสนเทศของผู้เรียนรายคนที่เป็นปัจจุบันทุกภาคเรียน สารสนเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบไปด้วย วิธีการ/ รูปแบบ/ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครู การใช้แหล่งเรียนรู้ สารสนเทศการบริหารจัดการของโรงเรียนประกอบไปด้วย การบริหารจัดการโครงการ การสร้างความร่วมมือกับชุมชนทรัพยากรการศึกษา ทั้งนี้ การจักระบบสารสนเทศควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบอาจจะจัดเก็บในรูปของแฟ้มเอกสารหรือใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ดังนั้น แนวทางการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีดังนี้

1. มีสารสนเทศผู้เรียนรายคนในระดับชั้นเรียนทุกภาคเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร จุดเน้นปฏิรูปการเรียนรู้
 2. มีสารสนเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูทุกปีการศึกษา
 3. มีสารสนเทศการบริหารจัดการของโรงเรียน ในการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน
 4. มีโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนตลอดจนผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน
 5. มีระบบการจัดเก็บสารสนเทศที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้และนำมาใช้ได้
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นทิศทางสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับ ติดตาม และนิเทศงานของครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญและการดำเนินงานปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กล่าวคือ

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่ครู ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นแนวทางการนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีดังนี้

1. มีปฏิทินการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม แต่ละปีการศึกษาที่ชัดเจน
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม
3. มีรายงานการประชุม ปรีกษาหารือ การดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง
4. มีรายงานการกำกับ ติดตาม นิเทศ การดำเนินงานตามแผนเป็นระยะ ๆ
5. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดทำงานงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยโรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่องใดบ้าง โดยการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรกระทำทุกปี ทั้งนี้ การดำเนินงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในด้านอื่น ๆ รวมถึงอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของโรงเรียนด้วย ดังนั้นแนวทางการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีดังนี้

1. มีปฏิทินการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ การนิเทศภายในโรงเรียน
2. มีผู้รับผิดชอบตามปฏิทินชัดเจน
3. มีรายงานผลการประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี
4. มีรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทุกปีการศึกษา
5. มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องในการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม/ การสอน/ หลักสูตร
6. มีการนำผลจากการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นสารสนเทศในการพัฒนาในปีต่อไป
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ โดยสะท้อนภาพความสำเร็จใน 3 ด้าน คือ

1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกิดการเชื่อมโยงจากมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสู่มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยระบุถึงกลุ่มผู้เรียนที่ได้มาตรฐานและกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งผลจากการประเมินจะบ่งบอกถึงสภาพการจัดการศึกษาว่าบรรลุตามมาตรฐานหรือไม่ และมีสิ่งใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2) คุณภาพครูตามมาตรฐานการสอน เป็นการประเมินคุณภาพการสอนของครูว่าเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้หรือไม่ มีสิ่งใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

3) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบ หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องในมาตรฐานผู้เรียนและการเรียนการสอน การดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทาง ดังนี้

1. มีการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน ทั้งในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นเรียน
2. มีการประเมินมาตรฐานครูผู้สอน ทั้งในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. มีการประเมินมาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. มีผลการประเมินมาตรฐานผู้เรียน/ มาตรฐานผู้สอน/ มาตรฐานผู้บริหารเป็นภาพรวมของโรงเรียน

5. มีแนวทางการพัฒนา/ ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
การจัดทำรายงานประจำปีเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเปิดเผยต่อสาธารณะชน โดยรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย โดยรายงานประจำปีจะประกอบไปด้วย 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีแนวทาง ดังนี้

1. มีรายงานประจำปีระดับการศึกษาปฐมวัย
2. มีรายงานประจำปีระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. รายงานประจำปีผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. มีการเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด
5. มีการเปิดเผยต่อสาธารณชน
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นความยั่งยืนของการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินตนเองและการจัดทำรายงานประจำปี โดยนำแนวทางการพัฒนามาปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม/ การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา ดังนั้นการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีแนวทาง ดังนี้

1. มีข้อมูลสารสนเทศแนวทางการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนจากรายงานประจำปี

2. มีการประชุมสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคเรียนในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนปีการศึกษาใหม่

3. มีแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ตามข้อมูลสารสนเทศ

มยุรี วรวรรณ (2563) แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีการดำเนินงาน 6 ประการ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการรายงานผลการประเมินตนเอง

บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายใน มีดังนี้ (ทิพรภา ปรางมุข, 2561)

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลภายใน
2. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ

3. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่าง ๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น

4. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเอง และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ

5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่ได้รับมอบหมายมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือ่วิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสมรวบรวมผลสรุปผล ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเอง ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้นจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสำเร็จราบรื่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข

2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน - ปฏิบัติ - ตรวจสอบ และปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบ ให้ครบวงจร อย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงาน มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอดวงจร PDCA นี้ ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.วอลเทอร์ เอ ซีวาร์ต (Dr. Walter A, Shewart) ต่อมา เอ็ดเวิร์ดส์ เดมมิง (Edwards Deming) ได้นำมาเผยแพร่ จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทำให้นิยมเรียกวงจรนี้ในอีกชื่อหนึ่งว่า “วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle)”

ขั้นตอนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)

Edwards Deming (1950) ได้เสนอขั้นตอนงานบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิง” (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)

- 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
- 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
- 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

- 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง
- 2.2 ดำเนินการตามวิธีที่กำหนด
- 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

3. การตรวจสอบติดตามและประเมินผล (Check)

- 3.1 ตรวจสอบว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
- 3.2 ตรวจสอบว่า ค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3.3 ตรวจสอบว่าหัวข้อควบคุมแต่ละข้อได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่ปฏิบัติตามแผน (Act)

- 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่ปฏิบัติตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข
- 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อไม่ให้เกิด

ปัญหาขึ้นอีก

4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการดำเนินงานมาตรฐาน

ถวัลย์ มาตจรัส (2550, หน้า 16) นวัตกรรมในการบริหารงานเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จเรื่องหนึ่งที่มีการนำเสนอมาใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นอย่างดีก็คือกระบวนการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) เนื่องจากวงจรคุณภาพเป็นทั้งปรัชญานวัตกรรม เป็นต้น ธารภูมิปัญญา ถือเป็นศาสตร์ใหญ่ของวงจรกิจการในการบริหารในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะเครื่องมือการบริหารที่มีนัยร้อยพัน หรือเหมือนรูปแบบนั้นล้วนแต่มีแก่นร่วมที่สำคัญบนพื้นฐานเดียวกันนั่นคือ วงจรคุณภาพ (PDCA)

ธนายุทธ สิริรัตนานนท์ (2561) การบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจรคุณภาพงาน PDCA จัดเป็นกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยการวางแผน การดำเนินการตามแผนการตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึง วงจรคุณภาพงาน PDCA โดยนำเสนอแยกเป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา หลักการของวงจรคุณภาพ วงจรคุณภาพกับการประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษา

ธนพัฒน์ พรรณนะประเทศ (2564) PDCA ย่อมาจาก Plan – Do – Check - Act หรือวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง PDCA เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา และทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้กระบวนการทำงานมี

ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement – CI) และทำวนลูปแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนเป็น วงจร (cycle) การทำ PDCA เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการคุณภาพ หรือ Quality Management (QM) นั่นคือ กระบวนการในการบ่งชี้และบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินการ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพขององค์กร

ธนตรีตรี รัตนเรืองยศ (2566) PDCA คือ วงจรบริหารสี่ขั้นตอนที่ประกอบไปด้วย Plan (การวางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Action (การดำเนินการ) วงจรการบริหารงานคุณภาพใช้ในการควบคุมและพัฒนากระบวนการหรือผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง PDCA ทั้งสี่ขั้นตอนเป็นกระบวนการที่สามารถทำซ้ำได้ เพื่อให้องค์กรสามารถบริหารความเปลี่ยนแปลงได้อย่างประสบความสำเร็จ

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2566) วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ แนวคิดการพัฒนาการทำงานเพื่อควบคุมคุณภาพงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พัฒนามาจากแนวคิดของ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) นักสถิติในงานอุตสาหกรรม ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดเวิร์ด เดมมิง (W.Edwards Deming) นักจัดการบริหารคุณภาพ ได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงานโดยพนักงาน จนเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรเดมมิง หรือ วงจร PDCA แนวคิดวงจร PDCA เป็นแนวคิดที่ง่ายไม่ซับซ้อน สามารถนำไปใช้ได้ ในเกือบจะทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก

กระบวนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)

1. การวางแผน (Plan)

นารี โมงประณีต (2557) การวางแผน หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้า โดยใช้วิจรรย์ญาณในการศึกษาปัญหาพิจารณาทางเลือก และกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสนองตอบภารกิจ ปัญหา ความต้องการของหน่วยงาน และให้ได้ผลดีที่สุดความสำคัญของการวางแผน

ธนพัฒน์ พรธนะประเทศ (2564) ขั้นตอนแรก คือตั้งเป้าหมายและการวางแผนงานว่าเราจะปรับปรุงแผนงานอะไร (what) ปรับปรุงอย่างไร (how) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ (who) ต้องทำเมื่อไหร่ (when) ที่สำคัญที่สุดคือการกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการจะได้ (outcome) ว่าจะมีหน้าตาเป็นอย่างไรและกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม (KPI) จากนั้นทำให้ออกมาเป็นแผนการดำเนินงาน (Action plan)

ธนตรีตรี รัตนเรืองยศ (2566) ขั้นตอนการวางแผน คือขั้นตอนที่ใช้เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่เราอยากจะทำ อาจจะเป็นการลดของเสียในกระบวนการผลิต หรือเป็นการหาวิธีเพิ่มยอดขายของช่องทางการตลาดก็ได้ ขั้นแรกของการวางแผนก็คือ ‘การตั้งเป้าหมายที่สามารถวัดผลได้’ หรือการตั้งตัวเลขที่ชัดเจน เช่น อยากจะเพิ่มยอดขายเท่าไร อยากจะลดของเสียกี่ร้อยละ หรืออยากจะทำให้

พนักงานทำงานเร็วขึ้นประหยัดเวลาที่ชั่วโมงต่อวัน และขั้นตอนที่สองของการวางแผน คือการสร้างแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งอาจจะรวมถึงการระดมสมอง การสร้างไอเดียต่าง ๆ การคัดสรรความคิด และการนำข้อมูลทั้งหมดมารวมกันเพื่อเป็นแผนงานที่สามารถปฏิบัติงานได้

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2566) การวางแผน คือ การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่ได้ผลงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีส่วนที่สำคัญเช่น การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การวางแผนที่ดีควรต้องเกิดจากการศึกษาที่ดี มีการวางแผนไว้รัดกุมรอบคอบปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของงานและเหตุการณ์ แผนที่ได้ต้องช่วยในการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นและสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ การวางแผนควรมีการกำหนด เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา ดำเนินการ งบประมาณที่กำหนด และมีการเสนอเพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การวางแผน (Plan) หมายถึง การคิดหาวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม การเตรียมการในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ต้องการขององค์กร และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จ และเป็นผลดีสำหรับองค์กร

2. การดำเนินงานตามแผน (Do)

นารี โมงประณีต (2557) การดำเนินงานตามแผน หมายถึง การลงมือทำตามแผนที่ได้วางไว้เป็นการบริหารงานเพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมาย โดยการศึกษาและฝึกอบรมให้เข้าใจในวิธีการทำงาน ในแต่ละครั้งเก็บข้อมูลถึงคุณลักษณะทางด้านคุณภาพตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ และลงมือปฏิบัติ ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขกระบวนการที่จะต้องปฏิบัติงาน

ธนพัฒน์ พรธนะประเทศ (2564) การลงมือปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานที่ทำไว้ เนื่องจากการปรับปรุงกระบวนการนั้นยังใหม่อยู่ อาจจะปรับปรุงแล้วประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ได้ เราจึงแนะนำว่าในขั้นตอนนี้อาจจะเริ่มปฏิบัติจากคนกลุ่มเล็กหรือเป็นโครงการเล็ก ๆ ก่อน เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายไปทั้งบริษัท

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2566) การปฏิบัติตามแผน คือ การดำเนินการเพื่อให้ได้ตามแผนที่มีการกำหนดไว้ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับการดำเนินการ เช่น คณะกรรมการ ฯลฯ กำหนดวิธีในการดำเนินงาน ขั้นตอน ผู้ดูแลรับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบและทำการประเมินผล การปฏิบัติควรมีความคอยควบคุม กำหนดนโยบาย ติดตามตรวจสอบการทำงาน มีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน มีวิธีการดำเนินการที่สามารถดำเนินการได้จริง ไม่ยากจนเกินความสามารถของผู้ที่จะทำ มีผู้รับผิดชอบดำเนินการที่ชัดเจนเพียงพอ มีระยะเวลาที่กำหนดที่เหมาะสมและมีงบประมาณในการทำงาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานตามแผน (Do) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนการที่ได้วางไว้ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยผ่านการศึกษา ฝึกอบรมให้เข้าใจในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพทุกคน

3. การตรวจสอบประเมินผล (Check)

นารี โมงประณีต (2557) การตรวจสอบประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเกี่ยวกับปฏิบัติงานของหน่วยงานว่า เป็นไปตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ของงานที่ได้รับมอบหมายหรือบทบาทของเจ้าหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้

ธนวัฒน์ พรธนะประเทศ (2564) จากการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานแล้ว ขั้นตอนถัดไปคือการประเมินว่าได้ตามแผนที่วางไว้ว่าเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ โดยใช้ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มาตรวจสอบ ในการตรวจสอบจะมีทั้งส่วนที่เป็นไปตามแผนและไม่เป็นไปตามแผน ผู้ตรวจสอบควรรู้ว่า ถ้าเป็นไปตามแผน ปัจจัยอะไรที่ทำให้สำเร็จ ไม่ใช่ว่าสำเร็จเพราะฟลุ๊ค ในทางกลับกัน หากไม่เป็นไปตามแผน ก็ต้องหาสาเหตุดูว่าทำไมถึงไม่สำเร็จ

ธเนศร์ตรี รัตนเรืองยศ (2566) ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การพิจารณาเพื่อดูว่าผลลัพธ์ในขั้นตอนที่สองนั้นสามารถทำให้เป้าหมายที่เราตั้งไว้ในขั้นตอนแรกเป็นจริงได้หรือไม่ หลักการเบื้องต้นคือ หากทำให้เป็นจริงได้ก็ข้ามไปขั้นตอนที่ 4 (Action – การปรับปรุงแก้ไข) แต่ถ้าประสบปัญหาเยอะหรือผลลัพธ์ไม่ดีเท่าที่ควร เราก็สามารถกลับไปขั้นตอนที่ 1 (Plan – การวางแผน) เพื่อวางแผนใหม่หรือตั้งเป้าหมายใหม่ได้ ในแนวความคิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง คุณก็ควรที่จะนำกระบวนการทุกอย่างกลับมาพัฒนาเรื่อย ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเรื่อย ๆ ทุกเดือนหรือทุกปี เนื่องจากว่าบางโครงการ (หรือบางวงจร PDCA) อาจจะประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยหลายอย่าง และอาจจะใช้เวลารวมทั้งหมดหลายเดือน บางครั้งขั้นตอนการตรวจสอบก็อาจจะถูกรวมกับขั้นตอนการทำ (ทำควบคู่กัน เวลาเจอปัญหาก็ปรับปรุงทันที) ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของทีมงานในองค์กร

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2566) การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน คือ ขั้นตอนที่เราเริ่มเมื่อมีการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ควรจะต้องทำการประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจประเมินในส่วนการประเมินผลงานการดำเนินการ การประเมินผลการดำเนินตามขั้นตอน และการประเมินผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้ ในการประเมินนี้เราอาจสามารถทำได้เองโดยใช้คณะกรรมการที่รับผิดชอบในแผนการดำเนินงานภายในเป็นการประเมินตนเอง แต่การใช้คนภายนอกมาช่วย เพราะน่าจะได้ผลการประเมินที่ดีกว่าทีมงานภายใน เพราะอาจมีปัญหาช่วยกัน ประเมินผลให้ตีเกินจริง แนวทางที่จะใช้ในการประเมิน เช่น กำหนดวิธีการประเมินแยกให้ชัดเจนสามารถทำได้ง่าย มีรูปแบบการประเมินตรงกับเป้าหมายในงานที่ทำ มีคณะผู้ที่จะเข้าทำการประเมินที่มีความรู้

เพียงพอ แนวคำตอบผลของการประเมิน ต้องสามารถตอบโจทย์และตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และเน้นการประเมินปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็งที่มีในการดำเนินการ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การตรวจสอบประเมินผล (Check) หมายถึง กระบวนการในการวัดผล ความก้าวหน้าและแนวโน้มของการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงแผนให้เกิดความสำเร็จในอนาคต การประเมินผลเป็นกระบวนการจัดการติดตามความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อส่งผลให้สำเร็จตามเป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้ได้

4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act)

นารี โมงประดิษฐ์ (2557) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน หมายถึง การปฏิบัติงานประจำวัน ไปจนถึงดำเนินการตามแผนระยะยาวหลาย ๆ ปี มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่ ทิศทางที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ และแผนยุทธศาสตร์ มิใช่ทำแล้วหยุดเลย เพราะผลการประเมิน ที่จัดทำเสร็จแล้ว ถือเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการทำงานในขณะนั้น ซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ ว่าการดำเนินงานในช่วงต่อไปสอดคล้องกับเป้าหมาย

ธนวัฒน์ พรธนะประเทศ (2564) จากผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจสอบ ที่ทีมงานจะต้องนำผลลัพธ์นั้นมาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงอย่างเหมาะสม วิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่ทำให้ไม่สำเร็จในแผนการที่ตั้งมาตอนแรก เมื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานเสร็จ เราก็จะกลับเข้าสู่วงจรการทำ PDCA แบบนี้วนไปเรื่อย ๆ

ธนตรี รัตน์เรืองยศ (2566) หลังจากที่ย่างแผน ทดสอบ และเก็บข้อมูลแล้ว ขั้นตอนนี้คือการนำทุกอย่างมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปปฏิบัติใช้จริง ในส่วนนี้ให้พิจารณาปัจจัยส่วนนี้ดูทรัพยากรต่าง ๆ ส่วนมากแล้ว ปัจจัยที่ทำให้ PDCA ไม่ประสบความสำเร็จก็คือข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร เช่นคนไม่พอ เงินไม่พอ เวลาไม่พอ หรือทักษะไม่มากพอ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขระยะยาว ซึ่งเราก็ควรจะต้องแก้ปัญหาละจุดดูก่อน ค่อยๆพัฒนาไปเรื่อย ๆ เนื่องจากว่าเป็นบทความเกี่ยวกับเรื่องการบริหารการปฏิบัติการ (Operations Management) เพราะฉะนั้นให้ลองศึกษาบทความเกี่ยวกับการสร้าง Flow Chart และการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) การลงมือแก้ไขป้องกัน หรือการสร้างมาตรฐานการทำงานเมื่อบุคลากรแต่ละคนแต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งผลให้คณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อ ผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ความสำคัญของการลงมือแก้ไขป้องกันหรือการสร้างมาตรฐานการทำงานผลของการตรวจสอบ หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย หรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่ค้นพบการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

เมื่อตรวจสอบสิ่งที่ได้ทำตามแผนพบว่ามีส่วนบกพร่องเพราะแผนไม่ดีหรือ ทำไม่ได้ตามแผนต้องแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

เกียรติพงษ์ อุคมนะธีระ (2566) การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง คือ การนำผลประเมินที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไป ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาระบบที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกไม่มีที่สิ้นสุด การระดมสมอง เพื่อหาทางแก้ไข ปัญหา/ จุดอ่อน/ ข้อดี/ จุดแข็งที่พบ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น การนำผลที่ได้จากการระดมสมองเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาใช้วางแผนต่อไป กำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำแผนครั้งต่อไป และกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานครั้งต่อไป การพัฒนาระบบ PDCA เป็นการปรับปรุงพัฒนาระบบงานที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยควรจะมีการดำเนินการต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด จึงเป็นที่มาของแนวคิดการควบคุมคุณภาพและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องควรมีการดำเนินการ

กล่าวโดยสรุป การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act) หมายถึง การนำผลการประเมินการดำเนินงานมาหาแนวทาง หรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาปรับใช้เพื่อให้ผลการดำเนินงานนั้น ๆ มีมาตรฐานมากขึ้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพของงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประโยชน์ของวงจรคุณภาพ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2552) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ PDCA ไว้ดังนี้

1. เพื่อป้องกัน

1.1 การนำวงจร PDCA ไปใช้ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีการวางแผน การวางแผนที่ดีช่วยป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรมากหรือน้อยเกินความพอดี ลดความสูญเสียในรูปแบบต่าง ๆ

1.2 การทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม

1.3 การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำ หรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็น การนำความผิดพลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2. เพื่อแก้ไขปัญหา

2.1 ถ้าเราประสบสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่สะอาด ไม่สะดวก ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ประหยัด เราควรแก้ปัญหา

2.2 การใช้ PDCA เพื่อการแก้ปัญหา ด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เมื่อหาปัญหาได้ ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไป

3. เพื่อปรับปรุง “ทำวันนี้ให้ดีกว่าเมื่อวานนี้ และพรุ่งนี้ต้องดีกว่าวันนี้” PDCA เพื่อการปรับปรุง คือไม่ต้องรอให้เกิดปัญหา แต่เราต้องเสาะแสวงหาสิ่งต่าง ๆ หรือวิธีการที่ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสังคม เมื่อเราคิดว่าจะปรับปรุงอะไร ก็ให้ใช้วงจร PDCA เป็นขั้นตอนในการปรับปรุง ข้อสำคัญ ต้องเริ่ม PDCA ตัวเองก่อนมุ่งไปที่คนอื่น โดยปกติเราสามารถให้วงจร PDCA เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน 2 ลักษณะดังนี้

1. ทุกครั้งที่เริ่มต้นทำกิจกรรม PDCA จะช่วยให้กิจกรรมมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การใช้งาน PDCA ในแนวทางนี้เริ่มจากการตั้งเป้าหมายด้วยการวางแผน และนำแผนไปสู่การปฏิบัติ หลังจากนั้นก็มีมีการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ว่าผลที่ได้นั้นเป็นไปตามที่คิดไว้มากน้อยเพียงใด และขั้นตอนสุดท้ายคือ นำผลที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการต่อตามความเหมาะสม หากผลการปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ก็จะจัดทำเป็นมาตรฐานวิธีการดำเนินการเพื่อทำกิจกรรมลักษณะเดียวกันต่อไป แต่หากว่าผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ อาจจะจำเป็นต้องคิดปรับเปลี่ยนบางอย่าง เช่น เปลี่ยนแผน เปลี่ยนวิธีดำเนินการ ฯลฯ

2. เมื่อต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การใช้งาน PDCA ในแนวทางนี้เริ่มต้นจากการระบุปัญหาและคิดค้นวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการกำหนดเป็นแผน แล้วลงมือแก้ไขปัญหาตามแผน ในการแก้ไขปัญหาอาจจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ซึ่งจะทราบได้ด้วยการตรวจสอบผลลัพธ์และประเมินวิธีแก้ปัญหานั้นเลือกใช้และสุดท้ายเมื่อตรวจสอบและประเมินผลแล้วหากวิธีการแก้ปัญหานั้นใช้ได้ผลแก้ปัญหานั้นได้ นำวิธีการนั้นมาใช้แก้ปัญหามีลักษณะเดียวกันในอนาคตต่อไป แต่ถ้าหากวิธีการแก้ปัญหานั้นไม่ได้ผลก็จะมีวิธีการหาวิธีการแก้ปัญหามาแบบใหม่มาใช้ต่อไป

จากการศึกษาเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นขั้นตอนในการพัฒนางานและระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพ การดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบหรือประเมิน และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน โดยการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผลและมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาแนวทางที่ดีกว่าในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สามารถนำแนวคิดการบริหารอย่างมีคุณภาพมาพัฒนาการบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมและความต้องการของสถานศึกษา

2.3 แนวคิดการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กำหนดขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ PDCA ในการดำเนินงาน มี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนปฏิบัติงาน (P) เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ข้อบังคับ ความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลา กำหนดงบประมาณกำหนดผู้รับผิดชอบ

2. การดำเนินงานตามแผน (D) ส่งเสริมสนับสนุน จัดส่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร การทำกับติดตาม ให้การนิเทศ

3. การตรวจสอบประเมินผล (C) วางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

4. นำผลการประเมินมาปรับปรุง (A) ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร วางแผนในระยะต่อไป จัดทำข้อมูลสารสนเทศในช่วงของการปฏิรูปการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2558, หน้า 2 - 4) กล่าวว่าการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะในระบบใหญ่ของประเทศหรือในระดับย่อยลงมาคุณภาพการศึกษาจะเกิดหรือมีขึ้นได้ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปสู่ผลผลิตหรือผลงานที่ตรงตามข้อกำหนดความต้องการหรือความพึงพอใจ ความประทับใจ ความมั่นใจของผู้รับบริการทางการศึกษา เช่น ในการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษาย่อมมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครอบคลุมตามความคาดหวังของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนผู้ปกครองและสังคม ซึ่งการดำเนินการหรือจัดการเพื่อให้ได้ผลดังกล่าวเป็นเรื่องของการบริหารระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการนำปัจจัยป้อนผ่านกระบวนการแล้วได้ผลผลิต ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกจึงเรียกได้ว่าการบริหารระบบคุณภาพ การบริหารระบบคุณภาพขององค์กรทางการศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอมาโดยอาศัยแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กรโดยทั่วไป เช่น แนวคิดการบริหารคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่เน้นขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

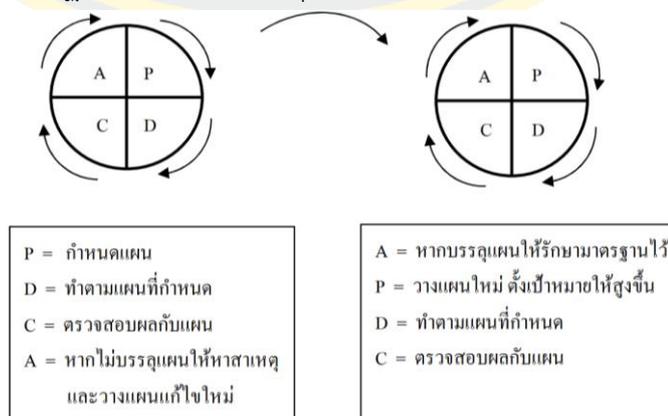
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ซึ่งขั้นตอนทั้ง 4 นั้น ต้องปฏิบัติต่อเนื่องไปไม่สิ้นสุด เป็นเหมือนวงจร แสดงดังภาพประกอบ 1



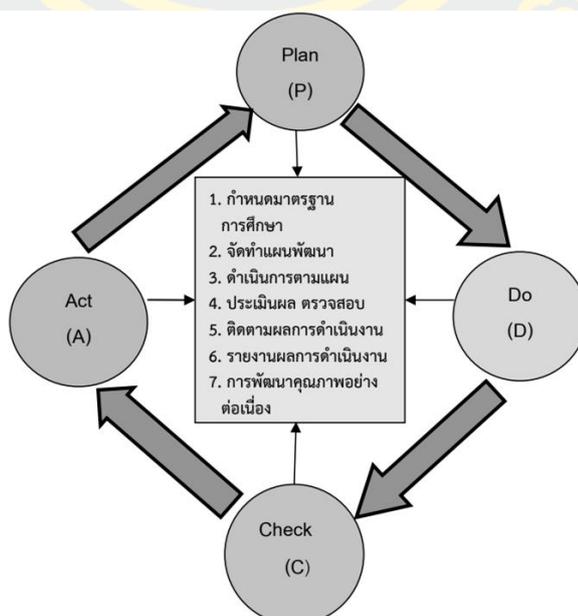
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอนหลักของแนวคิดการบริหารวงจรคุณภาพ (PDCA)

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2558, หน้า 4)

จากภาพประกอบ 1 การบริหารระบบคุณภาพตามแนวคิดข้างต้น คือ การทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผลและมีกาปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรถัดเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาสามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพมาผสมผสานและเลือกสรรกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติและความเหมาะสมกับสถานศึกษา ตลอดจนสภาพและความต้องการของสังคม

ข้อพิจารณาในการปรับใช้

พระเมธีปริยัติธาดา และคณะ (2564) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 เพื่อการประเมินคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา คือ มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2561 โดยมีการดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา 7 เรื่อง ประกอบด้วย 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 6) รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 7) การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปองค์ความรู้การประกันคุณภาพการศึกษา ดังภาพที่ 4



ภาพที่ 4 องค์ความรู้การประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา : พระเมธีปริยัติธาดา และคณะ (2564)

จากข้อความที่กล่าวแล้วข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า วงจรคุณภาพเป็นแนวคิดและทางปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นการวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพที่เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารงานของโรงเรียน โดยเฉพาะการดำเนินงานประกันคุณภาพสถานศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินการของสถานศึกษา จะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

3.1 ตำแหน่ง

ตำแหน่งทางการทำงานในสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่แตกต่างกันในด้านบทบาทหน้าที่ในการทำงาน การมีส่วนร่วมและรูปแบบการทำงานที่แตกต่างกันของตำแหน่งการทำงานย่อมส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ วราภรณ์ ไทยมมา และคณะ (2565) ได้ศึกษาการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีจำแนกตามตำแหน่งตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ คมเพชร อินสุวรรณ์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า เพศ, ตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงานของบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการทำงานหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีหน้าที่ดำเนินการและรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปี ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อุไร หัตถประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเริง จันทุม (2560)

ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน เป็นสิ่งที่ระบุให้ทราบว่าสถานศึกษามีจำนวนนักเรียนมากน้อยเพียงใด โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะได้รับการจัดสรรทรัพยากรในการบริหารงานที่ต่างกันตามความต้องการของโรงเรียนแต่ละขนาด เช่น งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง หรือข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	119	คนลงมา
2) โรงเรียนขนาดกลาง	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	120 - 719	คน
3) โรงเรียนขนาดใหญ่	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	720 - 1,679	คน
4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	1,680	คนขึ้นไป

สอดคล้องกับ อนุสรฯ พูลคุ้ม และสายทิพย์ ยะฟู (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่ามีความแตกต่างจากกรอบการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 คือรูปแบบในการกำหนดกรอบการดำเนินงานมี 2 ปัจจัย ได้แก่ การบริหารแบบแบ่งฝ่ายงาน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้ง 8 องค์ประกอบแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียน

ต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษาแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างกัน พบว่า การประเมินคุณภาพภายในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงาน 2 ปัจจัย ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทขนาดของสถานศึกษาให้ปรับระดับการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยนำกระบวนการ PDCA มาประยุกต์ใช้ทบทวนในแต่ละองค์ประกอบมีการตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนา ก่อนจะดำเนินงานในองค์ประกอบถัดไปทั้งนี้สถานศึกษาทุกขนาดสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับ วาณิช ลิทา (2559) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและแต่ละรายด้านปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ ปฏิบัติได้จริงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านมีปัญหาสำคัญดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญได้แก่ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ด้านการดำเนินงานการปฏิบัติตามแผนได้แก่ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานได้แก่ ขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการการประกันคุณภาพ และด้านการปรับปรุงแก้ไขดำเนินการได้แก่ขาดงบประมาณและความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน 3) แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านมีแนวทางสำคัญดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการได้แก่ การอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการควรดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ชัดเจน และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินการจากผู้นำชุมชน

จากการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยระบบวงจรคุณภาพ PDCA มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพขององค์กร การบริหารจัดการจะต้องมีการพัฒนาระบบการวางแผน การพัฒนาระบบปฏิบัติการ การพัฒนาระบบตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในทุกกระบวนการและขั้นตอนในการบริหารจัดการการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทขนาดของสถานศึกษาให้ปรับระดับการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยนำกระบวนการ PDCA มาประยุกต์ใช้ทบทวนในแต่ละองค์ประกอบมีการตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนา ก่อนจะดำเนินงานในองค์ประกอบถัดไปทั้งนี้สถานศึกษาทุกขนาดสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมาย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศันสนีย์ จันทร์ประดิษฐ์ และปองสิน วิเศษศิริ (2557) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกแบบก้าวกระโดด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกตามตัวบ่งชี้ที่ 6 แบบก้าวกระโดด โดยใช้การดำเนินงานประกันคุณภาพ PDCA เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประชากร คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 3 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้างานประกันคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารเป็นเครื่องมือในการวิจัย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่สรุปประเด็น ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านประสิทธิผลการดำเนินการของสถานศึกษา และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมีการดำเนินงานประกันคุณภาพในขั้นตอนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ได้แก่ การวางแผน กำหนดนโยบาย ดำเนินการตามแผน วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ออกแบบการเรียนรู้การนิเทศติดตาม ประเมินผลนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนางานนอกจากนั้น มีการใช้ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมากำหนดจุดเน้นของโรงเรียน เป็นต้น 2) การดำเนินงานทั้งสองด้าน ใช้การดำเนินงานประกันคุณภาพ PDCA อย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การนิเทศติดตาม การตรวจสอบประเมินผล การรายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนางาน

น้อยนิตดา มีศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าสภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุดทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาต้องวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค ของโรงเรียนโดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาในแต่ละด้านต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และทุกฝ่ายต้อง

ส่วนร่วมในการพัฒนาดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานทุกระบบ

อุทัยวรรณ นรินรัตน์ (2559) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

พิมพ์ชญา ปรีชาชนเกียรติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อรพรรณ เกษโสภา และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่ามีความแตกต่างกัน คือ เพศและการเข้ารับการอบรม ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในพบว่ายังขาดระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศและการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาขาดการเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชน และยังไม่มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์สังเคราะห์

อังคณา ฝอยทอง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 พบว่า การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร และข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผล

การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร และข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือผู้ที่ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี

รจนา แก้วตา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และปัญหาที่ต่ำที่สุด คือ การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สถานศึกษาควรมีการสร้างตระหนักรู้ให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ โดยการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคนทราบแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเพื่อความสัมพันธ์อันดีในการระดมความคิดเห็นในการทำงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายต่าง ๆ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการประชุมเพื่อติดตามการตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูและบุคลากรดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เมธาวี คัมภีรานนท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสภวิทยเขตชลบุรี 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสภวิทยเขตชลบุรี 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสภวิทยเขตชลบุรี 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนสังกัดสภวิทยเขตชลบุรี 2 โดยรวมมีสหสัมพันธ์กันระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สินธร อักษรศักดิ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของ

ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมาตรฐานที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นอันดับแรกคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอันดับแรก ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาพรวม พบว่า ต้องการพัฒนาทุกมาตรฐาน ตามลำดับดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูมีข้อคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน มีการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ครูบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น เพียงพอในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วม

อมรรัตน์ ไชยตะมาตย์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 2) ขอบข่ายการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 3) กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและ 4) ผลลัพธ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
2. รูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 2) ขอบข่ายการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 3) กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และ 4) ผลลัพธ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

บดินทร์ภัทร์ สายบุตร (2562) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนำเสนอกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

การศึกษาตามวงจร PDCA ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ทั้งด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริหารวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ ที่จะต้องมีการวางแผน ปฏิบัติการ การตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข 3) กระบวนการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA จะต้องมีการพัฒนาระบบการวางแผนการพัฒนาระบบ ปฏิบัติการ การพัฒนาระบบตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในทุกกระบวนการและขั้นตอนในการ ผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริหารวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ

ณัฐนียา ห่องกระจก (2562) ได้สร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพ PDCA และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า 1) แนวทางการจัดการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 18 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 5 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผลจำนวน 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผลจำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 4 รายการ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียนมี 22 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 7 รายการ และการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไข ปัญหา มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผลจำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 3 รายการ องค์ประกอบที่ 5 การ ส่งต่อ มี 15 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การ ติดตามประเมินผลจำนวน 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 4 รายการ และ 2) แนวทางการ บริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 5 องค์ประกอบ 84 รายการ ปฏิบัติมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ที่ 3.50

ชนมณี ศิลาบุญกิจ และคณะ (2563) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารโรงเรียนโดยใช้ วงจรคุณภาพสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ และประเมินความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารโรงเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า บริหาร จัดการด้วยระบบวงจรคุณภาพของเต็มมิ่ง (PDCA) มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพตามเกณฑ์การประเมิน รางวัลคุณภาพระดับองค์กร และการบริหารโรงเรียนมีปัญหาในด้านการตรวจสอบไม่เป็นปัจจุบัน 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยหลักการและแนวคิดของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และลักษณะการบริหารโรงเรียน 6 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

สุปวีณ์ ชูศรีศรี และอัจฉรา วัฒนามรงค์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า 1) ครูมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่เพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่ช่วงอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน และ 5) ครูที่ประสบการณ์ทางการประกันคุณภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวมต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาณุวัฒน์ ปิ่นหอม, อารมณ จินดาพันธ์ และสมใจ เดชบำรุง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาในรูปแบบโครงการที่จะนำไปใช้พัฒนาสังเคราะห์เป็นโครงการดังนี้ โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

Bugg (1992) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษาและ การวางแผนปรับปรุงโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐอิลลินอยส์ อันเป็นตัวช่วยในการพัฒนา กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐในการศึกษาได้หาทาง กำหนดขอบเขตที่โรงเรียน 2 โรงเรียนนี้ใช้โปรแกรมคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบ กระบวนการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง แบ่งการดำเนินการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ แต่ละระยะใช้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ก่อนนำโปรแกรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนการปรับปรุงโรงเรียนเข้ามาใช้ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง 2 โรงเรียน ไม่เคยมีโครงสร้างที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการเพื่อปรับปรุงโรงเรียนมาก่อน 2) ในขณะที่ โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาอันเป็นตัวช่วยในการพัฒนาโครงสร้าง การปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งจัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการได้แล้วนั้น โรงเรียนในเมืองยังไม่สามารถนำวิธีการ ดำเนินงานดังกล่าวมาใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ 3) โปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลทางบวก ต่อกลยุทธ์การสอนที่ใช้ในโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน 4) ถึงแม้ว่าโปรแกรมการประกันคุณภาพจะปรากฏว่า ประสบความสำเร็จในการช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการบอกลักษณะของประเด็นปัญหาการปรับปรุง โรงเรียน แต่อาจจะถูกโต้แย้งได้ว่าในสภาพแวดล้อมบางสภาพอาจจะไม่มีการจัดทำโครงสร้างเพื่อให้ โรงเรียนได้กล่าวถึงปัญหาดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จได้ 5) กรอบงานการประกันคุณภาพการศึกษามี ศักยภาพมากพอที่จะช่วยให้โรงเรียนได้พัฒนาวัฒนธรรมการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่องได้อย่างไรดี ผลการศึกษายังพบว่า ไม่มีตัวแปรต่าง ๆ เช่น ภาวะผู้นำ และทรัพยากรด้านการเงิน กระบวนการนี้จึงยังไม่ เพียงพอที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

Furnlong (2001) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยของไทย ศึกษาความสอดคล้องของการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันเหล่านี้กับ เกณฑ์บังคับของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งประโยชน์และความยุ่งยากที่สัมพันธ์กับปฏิบัติการประกัน คุณภาพ และได้ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในอนาคตตามการรับรู้ของรอง อธิการบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถาม ที่พัฒนาขึ้นส่งทางไปรษณีย์เพื่อรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชนและภาครัฐภายใต้การ กำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 52 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพของ ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบสำหรับ การปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบัน ในวิทยาลัยและ มหาวิทยาลัยทุกแห่งของไทย นอกจากนี้ 10 สถาบัน ในทั้งหมด 52 สถาบัน ใช้รูปแบบ ISO 9000 ใน ระดับโรงเรียนหรือระดับภาควิชา 1 สถาบันใช้ทั้งระดับโรงเรียนและระดับภาควิชา สถาบัน 8 แห่ง แสดง ความสนใจในการปรับใช้ การปฏิบัติที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ การศึกษาครั้งนี้แสดงว่าการปฏิบัติการ ประกันคุณภาพของสถาบันของทบวงมหาวิทยาลัย ประโยชน์และความยุ่งยากของทบวงมหาวิทยาลัยและ

รูปแบบ ISO 9000 สำหรับหน้าที่ทางการบริหารและทางวิชาการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในขณะที่
ประโยชน์ และความยุ่งยากของรูปแบบการจัดการที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จไม่สามารถระบุได้

Ngwenya (2005) ได้วิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของการศึกษาอุดมศึกษาในแอฟริกาใต้
โดยศึกษาเชิงกรณีกับมหาวิทยาลัยแห่งเดอร์บัน เวสต์วิน (University of Durban Westville) พบว่า
การประกันคุณภาพการอุดมศึกษาโดยลักษณะการกระจายอำนาจจะมีผลดีกว่าการประกันคุณภาพ
แบบรวมอำนาจและผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพัฒนาวิชาการ (Academic
development) กับการประกันคุณภาพ (Quality assurance) ซึ่งมีความหมายไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับ
วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการในการดำเนินงาน

Hajar Mat Jani (2011) การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) เป็นปรัชญาและระบบสำหรับการ
ปรับปรุงบริการและผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องผ่านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อ
ตอบสนองต่อข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องในด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องเน้นการศึกษาที่มี
คุณภาพในการสร้างขีดความสามารถทางปัญญาที่ก้าวหน้า ทั้งการประกันคุณภาพและการจัดการมี
ความสำคัญอย่างยิ่งในการรับรองว่าสถาบันการศึกษาระดับสูงจะให้บริการที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการหลักของ
ตน การปรับปรุงและการเติบโตอย่างต่อเนื่องของ TQM จะสร้างความตื่นตัวและความท้าทายให้กับ
นักศึกษาและอาจารย์มากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่ "ดีเพียงพอ" มี
การปรึกษาหารือถึงองค์ประกอบของระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การประกันคุณภาพโดยรวมและการ
จัดการองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือต้องแน่ใจว่าเจ้าหน้าที่แต่ละคนในระบบการศึกษามีความตระหนัก
เพียงพอเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ต้องมีภารกิจและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และต้องมีระบบการเรียนรู้ที่
เหมาะสม บทความนี้เน้นแนวทางการเรียนรู้แบบเชี่ยวชาญซึ่งสอดคล้องกับ TQM กระบวนการเรียนรู้
เป็นไปตามขั้นตอนการวางแผน การลงมือทำ การตรวจสอบ และการดำเนินการ หรือวงจร PDCA
ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ การวางแผนการสอน (ทำ) การตรวจสอบ (การประเมินรายทาง) การสอนที่
แก้ไข และแบบทดสอบ (การประเมินผลสรุป) วัตถุประสงค์หลักสองประการของการใช้ TQM ในด้าน
การศึกษา ได้แก่ การปรับปรุงการเรียนรู้และการปรับปรุงความคุ้มค่าด้านต้นทุน สรุปด้วยกรอบการ
ทำงานที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพโดยรวมและการจัดการในระดับอุดมศึกษา หวังว่า
กรอบนี้จะเป็นประโยชน์ในการสร้างความสามารถทางปัญญาในระดับอุดมศึกษา

Innocent Akhemonkhan (2014) ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการประกันคุณภาพต่อ
การศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรมด้านเทคนิคในประเทศไนจีเรีย เป็นสองแนวคิดที่ถูกกล่าวถึงอย่าง
กว้างขวางในการศึกษาที่เป็นทักษะเฉพาะทาง เนื่องจากการประกันคุณภาพที่ไม่ได้ผลนั้นถูกกำหนดโดยผู้
กำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายของวารสารฉบับนี้ คือ การตรวจสอบการประกันคุณภาพต่อการศึกษาสาย
อาชีพและการฝึกอบรมด้านเทคนิคในประเทศไนจีเรีย และการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญเพื่อให้มีการ
ประเมินที่น่าเชื่อถือ หลักฐานทางการวิจัยต่อการประกันคุณภาพ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลยุทธ์การ

สำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างสถานที่ ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยี Yaba วิทยาลัยการศึกษา สหพันธรัฐ (เทคนิค) รัฐลาโกส วิทยาลัยสารพัดช่างโพลีเทคนิค และวิทยาลัยเทคนิค ขนาดตัวอย่างมี นักเรียนจำนวน 150 คน ผลวิจัยพบว่า ผลการประกันคุณภาพต่อการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรม ด้านเทคนิคในประเทศไนจีเรียไม่น่าประทับใจ เนื่องจากการประกันคุณภาพไม่ได้ผลในทุกระดับ ความคาดหวังของวารสารนี้คือ การจ้างงานและการพัฒนาประเทศนั้น ต้องการให้ผู้กำหนดนโยบายให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ เช่น การเงิน การเข้าถึง/การมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพและความเกี่ยวข้องกับโปรแกรมกับความต้องการของประเทศ

Vásquez (2022) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานของวิทยาการเสมือนจริงที่สามารถเข้าถึงได้ในสถาบันอุดมศึกษาในลาตินอเมริกา พบว่า การรับประกันการเข้าถึงการบริการด้านการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (HEI) อย่างเท่าเทียมและครอบคลุม จำเป็นต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ที่คำนึงถึงความหลากหลายของบุคลากรทางวิชาการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร และนักศึกษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การระบุข้อกำหนดสำหรับการเข้าถึงทางเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา ช่วยให้สามารถกำหนดการดำเนินการที่มุ่งเป้าไปที่การพิจารณาแง่มุมด้านการเข้าถึงในกระบวนการรับเข้าเรียน ความคงทน และการสำเร็จการศึกษา เพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความพิการในระหว่างการเดินทางผ่านสถาบันเหล่านี้ การมีแนวทางที่เป็นระบบเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบกลยุทธ์การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุงเพื่อประโยชน์ของคุณภาพการศึกษาและสมาชิกในชุมชน บทความนี้จะอธิบายข้อเสนอของกระบวนการตามวงจร Plan-Do-Check-Act (PDCA) และวิธีการสำหรับการนำสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ไปใช้ที่มุ่งเน้นการนำวิทยาการเสมือนจริงที่เข้าถึงได้ไปใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวินิจฉัย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การควบคุม และการติดตามข้อเสนอแนะมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในลาตินอเมริกาในการบูรณาการข้อกำหนดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีจากแนวทางการปรับปรุงที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ใช้การดำเนินงานวงจรคุณภาพ PDCA อย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การนิเทศติดตาม การตรวจสอบประเมินผล การรายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนางาน พบว่ามีความแตกต่างกันของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร และประสิทธิภาพของสถานศึกษาของผู้บริหารแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นเป็นเครื่องมือในการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 2,009 คน (เอกสารการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan (1970, page 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน เลือกจากประชากรทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนในการสุ่มเป็นชั้นในการแบ่ง ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 8 คน โรงเรียนขนาดกลาง 19 โรงเรียน จำนวน 95 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 8 โรงเรียน จำนวน 88 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรงเรียน จำนวน 132 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 323 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก	2	8
โรงเรียนขนาดกลาง	19	95
โรงเรียนขนาดใหญ่	8	88
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	2	132
รวม	31	323

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 2,009 คน (เอกสารการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน และครู จำนวน 6 คน โดยใช้ในการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) ซึ่งกำหนดผู้ให้ข้อมูลต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 5 ปี และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือใหญ่พิเศษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ด้านการวางแผน (P) ด้านการดำเนินงานตามแผน (D) ด้านการตรวจสอบประเมินผล (C) และ ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (A) โดยบางระดับการดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายในสถานศึกษาตาม (Best & Kahn, 2006) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดโดยทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 9 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูในสถานศึกษา 6 คน โดยใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) ซึ่งกำหนดผู้ให้ข้อมูลต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 5 ปี และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือใหญ่พิเศษ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหมายถึง มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพจากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ
2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากตัวแปรที่ต้องการศึกษาตามโครงสร้างแบบสอบถามและกรอบเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง
4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

สำนวนภาษาและหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ผศ. ดร. ภัคณัฐ จันทนวรรณท์ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร. ภัทรารุช รักกลิ่น อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นางมุกดา อามาลีนา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

โดยใช้วิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสำนวนภาษาและหาดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence : IOC)
Riviovelli and Hambleton (1997)

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

$$\text{โดยใช้วิธีการหาค่า IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง คะแนนความคิดเห็นรวมของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
เสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไป
ทดลองใช้กับผู้บริหารและครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

6. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination)
โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total
correlation) โดยใช้เกณฑ์ของ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2560) ได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
(Pearson) อยู่ระหว่าง 0.96 ถึง 0.97

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม
โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า 0.96

8. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามนำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป

2.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2559)

4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

2.2 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน
3. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มีหลายแนวทาง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรสมการ

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P หมายถึง ร้อยละ

F หมายถึง ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n หมายถึง จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานการศึกษการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตรสมการ

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ หมายถึง ผลรวมของความถี่ คูณ คะแนน
 n หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตรสมการ

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n หมายถึง จำนวนคู่ทั้งหมด
 X หมายถึง คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล

3. ทดสอบสมมติฐาน เช่น การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวิเคราะห์สถิติพื้นฐานตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม จะใช้การทดสอบที (t -test) โดยใช้สูตรสมการ

$$t = \frac{\bar{x}_i - \bar{x}_j}{\sqrt{MSw \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}} \quad ; \quad df = N - k$$

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้สูตรสมการ

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé's method) โดยใช้สูตรสมการ

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MSW \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	การทดสอบโดยใช้ค่า t -test
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F -distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 2 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	41	12.70
ครู	282	87.30
รวม	323	100.00

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาตำแหน่ง พบว่า โดยส่วนมากแล้วผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูมีจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 87.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นผู้บริหารมีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 3 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 5 ปี	145	44.90
6 – 10 ปี	139	43.00
11 ปีขึ้นไป	39	12.10
รวม	323	100.00

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 4 จำนวน การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
เล็ก	8	2.50
กลาง	95	29.40
ใหญ่	88	27.20
ใหญ่พิเศษ	132	40.90
รวม	323	100.00

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวม

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้ วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการวางแผน (Plan)	4.79	0.40	มากที่สุด	1
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do)	4.59	0.47	มากที่สุด	4

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้ วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล (Check)	4.57	0.49	มากที่สุด	2
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act)	4.57	0.49	มากที่สุด	2
รวม	4.60	0.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการดำเนินงานตามแผน

ตารางที่ 6 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผน	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. บุคลากรภายในสถานศึกษาทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.63	0.49	มากที่สุด	10
2. ผู้ให้ข้อมูลความต้องการหรือผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.77	0.45	มากที่สุด	5
3. มีการกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.81	0.46	มากที่สุด	4
4. มีการจัดทำเอกสารและคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้พร้อมในการดำเนินงาน	4.59	0.51	มากที่สุด	13
5. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด	9
6. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนอย่างชัดเจน	4.83	0.40	มากที่สุด	2

ด้านการวางแผน	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
7. มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.89	0.32	มากที่สุด	1
8. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายอย่างชัดเจน	4.63	0.50	มากที่สุด	11
9. มีการกำหนดประเด็นพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการจัดการศึกษาที่ยอมรับร่วมกัน	4.81	0.41	มากที่สุด	3
10. มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.66	0.50	มากที่สุด	8
11. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.67	0.49	มากที่สุด	7
12. มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบแผนการดำเนินงาน	4.76	0.47	มากที่สุด	6
13. มีการกำหนดแนวทางการนิเทศตามการปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน	4.62	0.52	มากที่สุด	12
รวม	4.79	0.40	มากที่สุด	

จากตารางที่ 6 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน 2) มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนอย่างชัดเจน และ 3) มีการกำหนดประเด็นพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการจัดการศึกษาที่ยอมรับร่วมกัน

ตารางที่ 7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการดำเนินงานตามแผน

ด้านการดำเนินงานตามแผน	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้ความร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน	4.80	0.44	มากที่สุด	4

ด้านการดำเนินงานตามแผน	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
2. บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ	4.85	0.37	มากที่สุด	1
3. มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.63	0.49	มากที่สุด	5
4. มีการใช้งบประมาณในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด	4.60	0.51	มากที่สุด	6
5. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.52	มากที่สุด	7
6. มีการควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.81	0.39	มากที่สุด	3
7. มีการนิเทศงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้บุคลากรสามารถปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.59	0.52	มากที่สุด	8
8. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรทุกระดับรับทราบอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.56	มากที่สุด	9
9. มีการประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ	4.84	0.41	มากที่สุด	2
รวม	4.59	0.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 7 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการดำเนินงานตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ 2) มีการประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ และ 3) มีการควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตารางที่ 8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล

ด้านการตรวจสอบประเมินผล	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. มีคณะกรรมการตรวจสอบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการตรวจสอบ	4.58	0.52	มากที่สุด	6
2. บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.56	0.50	มากที่สุด	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.84	0.38	มากที่สุด	1
4. มีการรายงานผลการใช้งบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่กำหนด	4.62	0.50	มากที่สุด	5
5. มีการกำหนดกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินไว้อย่างชัดเจน	4.77	0.43	มากที่สุด	3
6. มีการจัดหาและจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เหมาะสมมีความเที่ยงตรงเข้าใจง่าย	4.55	0.53	มากที่สุด	10
7. มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนเป็นระบบ	4.53	0.54	มากที่สุด	11
8. มีการวิเคราะห์ผลในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ	4.75	0.46	มากที่สุด	4
9. มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้	4.56	0.50	มากที่สุด	7
10. มีการทบทวนงานที่ตรวจสอบว่าไม่บรรลุตามที่คาดหวังเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข	4.55	0.52	มากที่สุด	9
11. มีการแจ้งผลการตรวจสอบประเมินผลภายในให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ	4.81	0.43	มากที่สุด	2

ด้านการตรวจสอบประเมินผล	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
รวม	4.57	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) มีการแจ้งผลการตรวจสอบประเมินผลภายในให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ และ 3) มีการกำหนดกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 9 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	n = 323		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.51	มากที่สุด	3
2. บุคลากรทุกระดับนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.51	มากที่สุด	2
3. มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.42	มากที่สุด	1
4. มีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด	4
5. มีการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม	4.57	0.54	มากที่สุด	5
รวม	4.57	0.49	มากที่สุด	

ตารางที่ 9 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลการ

ประเมินมาปรับปรุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง 2) บุคลากรทุกระดับนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และ 3) มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งตารางที่ 10 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	ผู้บริหาร		ครู		อันดับ	
	n = 41		n = 282			
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการวางแผน	4.58	0.44	3	4.82	0.38	1
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.75	0.48	1	4.57	0.48	2
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	4.59	0.50	2	4.57	0.50	3
4. ด้านการนำผลการประเมินมา ปรับปรุง	4.57	0.51	4	4.57	0.51	4
รวม	4.59	0.35		4.60	0.47	

จากตารางที่ 10 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกเป็นผู้บริหารและครู ดังนี้

ผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงานตามแผน 2) ด้านการตรวจสอบประเมินผล 3) ด้านการวางแผน และ 3) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่
1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้าน
การนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	ตำแหน่ง				t	p
	ผู้บริหาร		ครู			
	n = 41		n = 282			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการวางแผน	4.58	0.44	4.82	0.38	-3.23*	.002
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.75	0.48	4.57	0.48	2.82*	.006
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	4.59	0.50	4.57	0.50	0.35	.722
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	4.57	0.51	4.57	0.51	-0.04	.966
รวม	4.59	0.35	4.60	0.47	-0.16	.867

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 11 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของ
โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง
พิจารณาในภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการ
วางแผน และด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของ
โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประเภท
ทำงาน

ตารางที่ 12 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	ประสบการณ์การทำงาน					
	1-5 ปี		6-10 ปี		11 ปีขึ้นไป	
	n = 145		n = 139		n = 39	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการวางแผน	4.74	0.44	4.83	0.37	4.81	0.34
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.78	0.41	4.35	0.44	4.71	0.43
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	4.78	0.39	4.31	0.48	4.68	0.45
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	4.82	0.36	4.30	0.50	4.61	0.44
รวม	4.81	0.35	4.35	0.46	4.65	0.40

จากตารางที่ 12 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

ประสบการณ์การทำงาน 1 – 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง 2) ด้านการตรวจสอบประเมินผล 3) ด้านการดำเนินงานตามแผน และ 4) ด้านการวางแผน

ประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประเภทของการดำเนินงาน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	แหล่งความ	SS	df	MS	F	p
	แปรปรวน					
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.52	2	0.26	1.61	0.20
	ภายในกลุ่ม	51.58	320	0.16		
	รวม	52.1	322			
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	13.51	2	6.75	36.65*	0.00
	ภายในกลุ่ม	59.00	320	.18		
	รวม	72.52	322			
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	15.48	2	7.74	39.50*	0.00
	ภายในกลุ่ม	62.73	320	0.19		
	รวม	78.21	322			
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	18.26	2	9.13	47.42*	0.00
	ภายในกลุ่ม	61.62	320	0.19		
	รวม	79.89	322			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	14.76	2	7.38	44.19*	0.00
	ภายในกลุ่ม	53.46	320	0.16		
	รวม	68.23	322			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 13 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประเภทของการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการนำผลมาปรับปรุงงาน ต่อไป

ตารางที่ 14 การทดสอบรายคู่ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการดำเนินงานตาม แผน	\bar{x}	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
		4.78	4.35	4.71
1 – 5 ปี	4.78	-	.43*	.07
6 – 10 ปี	4.35		-	-.35*
11 ปีขึ้นไป	4.71			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังนี้

ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 การทดสอบรายคู่ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล	\bar{x}	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
		4.78	4.31	4.68
1 – 5 ปี	4.78	-	.46*	.09
6 – 10 ปี	4.31		-	.36*
11 ปีขึ้นไป	4.68			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ดังนี้

ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 การทดสอบรายคู่ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	\bar{X}	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
1 – 5 ปี	4.82	-	.51*	.20*
6 – 10 ปี	4.30		-	.31*
11 ปีขึ้นไป	4.61			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการนำผลมาปรับปรุงงาน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังนี้

ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 การทดสอบรายคู่โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของ Scheffe'

โดยภาพรวม	\bar{x}	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
		4.81	4.35	4.65
1 - 5 ปี	4.81	-	.46*	.15
6 - 10 ปี	4.35		-	.30*
11 ปีขึ้นไป	4.65			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังนี้

ประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 18 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก n = 8		กลาง n = 95		ใหญ่ n = 88		ใหญ่พิเศษ n = 132	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการวางแผน	4.25	0.65	4.62	0.48	4.81	0.34	4.93	0.25
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.37	0.69	4.65	0.50	4.75	0.28	4.46	0.50

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ	
	n = 8		n = 95		n = 88		n = 132	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	4.37	0.58	4.60	0.50	4.73	0.40	4.46	0.50
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	4.37	0.74	4.55	0.53	4.69	0.40	4.52	0.50
รวม	4.31	0.60	4.59	0.46	4.75	0.32	4.52	0.50

จากตารางที่ 18 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการตรวจสอบประเมินผล 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และ 4) ด้านการวางแผน

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงานตามแผน 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล และ 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3						
	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	7.57	3	2.52	18.09*	.000
	ภายในกลุ่ม	44.52	319	.14		
	รวม	52.10	322			
2. ด้านการดำเนินงานตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	5.20	3	1.73	8.22*	.000
	ภายในกลุ่ม	67.31	319	.21		
	รวม	72.52	322			
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.25	3	1.41	6.12*	.000
	ภายในกลุ่ม	73.96	319	.23		
	รวม	78.21	322			
4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	1.93	3	.64	2.64*	.049
	ภายในกลุ่ม	77.95	319	.24		
	รวม	79.89	322			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.51	3	1.17	5.76*	.001
	ภายในกลุ่ม	64.71	319	.20		
	รวม	68.23	322			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ต่อไป

ตารางที่ 20 การทดสอบรายคู่ ด้านการวางแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการวางแผน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		4.25	4.62	4.81	4.93
เล็ก	4.25	-	-.37	-.56*	-.68*
กลาง	4.62		-	-.18*	-.30*
ใหญ่	4.81			-	-.11
ใหญ่พิเศษ	4.93				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 20 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 การทดสอบรายคู่ ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการดำเนินงานตามแผน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		4.37	4.65	4.75	4.46
เล็ก	4.37	-	-.28	-.37	-.08
กลาง	4.65		-	-.91	-.19*

ด้านการดำเนินงาน		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
ตามแผน	\bar{X}	4.37	4.65	4.75	4.46
ใหญ่	4.75			-	-.28*
ใหญ่พิเศษ	4.46				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังนี้

โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 การทดสอบรายคู่ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการตรวจสอบ		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
ประเมินผล	\bar{X}	4.37	4.60	4.73	4.46
เล็ก	4.37	-	-.22	-.35	-.08
กลาง	4.60		-	-.13	-.13
ใหญ่	4.73			-	-.27*
ใหญ่พิเศษ	4.46				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 22 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 23 การทดสอบรายคู่ ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ด้านการนำผลการ ประเมินมาปรับปรุง	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
เล็ก	4.31	-	-18	-31	-14
กลาง	4.59		-	-13	-03
ใหญ่	4.75			-	-17*
ใหญ่พิเศษ	4.52				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 การทดสอบรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของ Scheffe'

โดยภาพรวม	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
เล็ก	4.75	-	-27	-44*	-21
กลาง	4.31		-	-16*	-06
ใหญ่	4.59			-	-23*
ใหญ่พิเศษ	4.52				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 24 การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้
วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

จากการสัมภาษณ์ของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 9 คน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผน สถานศึกษาควรศึกษาสภาพและสาเหตุปัญหา กำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง ตามมาตรฐานที่กำหนด ใช้กระบวนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM : School-Based Management) มีการกระจายอำนาจในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่าย และชุมชนมีส่วนร่วม เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน ทำความเข้าใจ มีเป้าหมายร่วมกัน อย่างชัดเจนและครอบคลุม สอดคล้องกับนโยบาย มีการระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจนให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและร่วมกันวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน มีการเตรียมพร้อมด้านต่าง ๆ กำหนดระยะเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรส่งเสริมพัฒนา กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ รวมไปถึงโครงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. ด้านการดำเนินงานตามแผน สถานศึกษาควรดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง บุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือ มีความสามัคคีในการทำงาน ร่วมกัน สร้างทีมงานคุณภาพ ทำงานเป็นทีม เพื่อให้เห็นผลลัพธ์อย่างชัดเจน โดยอาจแบ่งงานเป็นกลุ่มย่อยและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แบ่งแยกงานตามฝ่ายที่รับผิดชอบเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และแผนงาน นำแผนไปสู่การปฏิบัติ ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างครบถ้วน มอบหมายงานให้ผู้ที่ปฏิบัติได้ ตรงกับความสามารถ และหากได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกเข้ามาดำเนินงานด้วย

จะทำให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและมีการพัฒนางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ POCCC กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล สถานศึกษาควรดำเนินการตรวจสอบการทำงานและผลที่ได้รับอย่างรอบคอบเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงตามลำดับ นำผลการดำเนินงานที่ได้ นำผลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำรายงานสรุปนำเสนอหน่วยงานหรือบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ตรวจสอบการประเมินทุกขั้นตอนและระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ความถูกต้อง โปร่งใส เป็นการตรวจสอบติดตามผลระหว่างการทำงาน มีการนิเทศ กำกับ เป็นระยะ และมีการสรุปรายงาน ควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานในทุกขั้นตอนเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด นิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องจากคณะติดตามตรวจสอบให้ได้ว่าแผนงานดังกล่าวมีผลลัพธ์เป็นไปตามตัวชี้วัดที่ต้องการ

4. ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงต่อยอด พัฒนาให้ดีขึ้น การสร้างความตระหนัก การยอมรับฟัง ความคิดเห็นที่หลากหลาย ควรมีการนำผลการดำเนินงาน มาวิเคราะห์และเพื่อพัฒนาปรับปรุงงานให้มีคุณภาพต่อไป และควรทำอย่างต่อเนื่อง ถ้าการปฏิบัติแผนดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ควรนำแผนนั้นมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานในองค์กร เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน เลือกจากประชากรทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.96 ถึง 0.97 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม จะใช้การทดสอบที (t-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé's method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การวิจัยศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้
- 1) ด้านการวางแผน
 - 2) ด้านการตรวจสอบประเมินผล
 - 3) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และ
 - 4) ด้านการดำเนินงานตามแผน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน 2) มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนอย่างชัดเจน และ 3) มีการกำหนดประเด็นพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการจัดการศึกษาที่ยอมรับร่วมกัน

1.2 ด้านการดำเนินตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ 2) มีการประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ และ 3) มีการควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) มีการแจ้งผลการตรวจสอบประเมินผลภายในให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ และ 3) มีการกำหนดรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินไว้อย่างชัดเจน

1.4 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง 2) บุคลากรทุกระดับนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และ 3) มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวางแผน และด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า 1) ด้านการดำเนินงานตามแผน ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี, และประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, 2) ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี, ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, 3) ด้านการนำผลมาปรับปรุง ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี, ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป, และ ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, และ 4) โดยภาพรวม ประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี กับประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า 1) ด้านการวางแผน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่, โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ, โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่, และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, 3) ด้านการตรวจสอบและประเมินผล โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, และโดยภาพรวม โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่, โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่, และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มีหลายแนวทาง ดังนี้

3.1 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวางแผน สถานศึกษาควรศึกษาและวิเคราะห์สภาพและสาเหตุปัญหา กำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจในการทำงาน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ มีเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจนและครอบคลุมสอดคล้องกับนโยบาย และร่วมกันวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประชุมคณะทำงาน เพื่อวางแผนการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน มีการเตรียมพร้อมด้านต่าง ๆ กำหนดระยะเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรส่งเสริมพัฒนา กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ รวมไปถึงโครงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

3.2 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผน สถานศึกษาควรดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง บุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือ มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน ทำงานเป็นทีม สร้างทีมงานคุณภาพ เพื่อให้เห็นผลลัพธ์อย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างครบถ้วน มอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติได้ตรงกับความสามารถ และหากได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกเข้ามาดำเนินงานด้วย จะทำให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและมีการพัฒนางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ POCCC กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

3.3 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบประเมินผล สถานศึกษาควรดำเนินการตรวจสอบการทำงานและผลที่ได้รับอย่างรอบคอบเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงตามลำดับ นำผลการดำเนินงานที่ได้ นำผลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำรายงานสรุปนำเสนอหน่วยงานหรือบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ตรวจสอบการประเมินทุกขั้นตอนและระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบผลระหว่างการทำงาน นิเทศ ติดตาม กำกับเป็นระยะอย่างต่อเนื่องจากคณะติดตามตรวจสอบให้ได้ว่าแผนงานดังกล่าวมีผลลัพธ์เป็นไปตามตัวชี้วัดที่ต้องการ

3.4 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุง ต่อยอด พัฒนาให้ดีขึ้น การสร้างความตระหนัก การยอมรับฟัง ความคิดเห็นที่หลากหลาย ควรมีการนำผลการดำเนินงาน มาวิเคราะห์ และเพื่อพัฒนาปรับปรุงงานให้มีคุณภาพต่อไป และควรทำอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้ วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิจัยการศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้ วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการตรวจสอบประเมินผล 3) ด้านการนำผลการประเมิน มาปรับปรุง และ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผน แผลผลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาออกมาเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการขับเคลื่อนสถานศึกษาในสังกัดให้ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพในด้านวางแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล และด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภททาง การศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่ กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการ ดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการ ประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และตามนโยบายการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2562 เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของ พื้นที่ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน (8) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผนการ ปฏิบัติการตรวจสอบติดตามเพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี วรวรรณ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากำดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมวัดหนองแขม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของบดินทร์ภัทร์ สายบุตร (2562) ได้ศึกษา กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย พบว่า กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA

จะต้องมีการพัฒนาระบบการวางแผน การพัฒนาระบบปฏิบัติการ การพัฒนาระบบตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในทุกกระบวนการและขั้นตอนในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการ วิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้อยนัตดา มีศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน และสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างชัดเจน 2) มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนอย่าง ชัดเจน และ 3) มีการกำหนดประเด็นพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการจัดการศึกษาที่ ยอมรับร่วมกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษากระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำ ผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่สนองต่อสภาพความ จริงมีความเป็นไปได้ในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ปจิตรา สมหมาย (2564) ซึ่ง สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและ ทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ สถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและงบประมาณ เป็นต้น เจตนา เมืองมูล(2561) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บดินทร์ภัทร์ สายบุตร (2562) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดำเนินตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการทำงาน ร่วมกันอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ 2) มีการประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานเป็นทีม อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ และ 3) มีการควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะ ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม รายหมวด และให้การนิเทศ เจตนา เมืองมูล (2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ไชยตะมาตย์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา

รูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 2) ขอบข่ายการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 3) กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและ 4) ผลลัพธ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 2. รูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 2) ขอบข่ายการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 3) กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และ 4) ผลลัพธ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

1.3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) มีการแจ้งผลการตรวจสอบประเมินผลภายในให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ และ 3) มีการกำหนดกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินไว้อย่างชัดเจน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปจิตรา สมหมาย (2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บดินทร์ภัทร์ สายบุตร (2562) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง 2) บุคลากรทุกระดับนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และ 3) มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการรับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้ว นำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนใน

ระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง เจตนา เมืองมูล (2561) และต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ความสำคัญของการลงมือแก้ไขป้องกันหรือการสร้างมาตรฐานการทำงานผลของการตรวจสอบ ธเนตร์ตรี รัตนเรืองยศ (2566) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี โมงประณีต (2557) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พิจารณาในภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวางแผน และด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำแหน่งทางการทำงานในสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่แตกต่างกันในด้านบทบาทหน้าที่ในการทำงาน การมีส่วนร่วมและรูปแบบการทำงานที่แตกต่างกันของตำแหน่งการทำงานย่อมส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ วราภรณ์ ไทยมา และคณะ (2565) ได้ศึกษาการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีจำแนกตามตำแหน่งตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ คมเพชร อินสุวรรณ์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่อ

งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า เพศ, ตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยวรรณ นรินรัตน์ (2559) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ต่อไป ผลของการศึกษาเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการทำงานหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีหน้าที่ดำเนินการและรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประจำปี ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรย่อมส่งผลต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อุไร หัตถประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเร็จ จันทุม (2560) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ Scheffe' ต่อไป ผลของ

การศึกษาเป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขนาดของโรงเรียน เป็นสิ่งที่ระบุให้ทราบว่าสถานศึกษามีจำนวนนักเรียนมากน้อยเพียงใด โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะได้รับการจัดสรรทรัพยากรในการบริหารงานที่ต่างกันตามความต้องการของโรงเรียนแต่ละขนาด เช่น งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง หรือข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) สอดคล้องกับอนุสรฯ พูลคัม และสายพิศย์ ยะฟู (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่ามีความแตกต่างจากกรอบการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 คือรูปแบบในการกำหนดกรอบการดำเนินงานมี 2 ปัจจัย ได้แก่ การบริหารแบบแบ่งฝ่ายงาน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้ง 8 องค์ประกอบแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษาแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างกัน พบว่า การประเมินคุณภาพภายในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงาน 2 ปัจจัย ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทขนาดของสถานศึกษาให้ปรับระดับการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยนำกระบวนการ PDCA มาประยุกต์ใช้ ทบทวนในแต่ละองค์ประกอบมีการตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนา ก่อนจะดำเนินงานในองค์ประกอบถัดไปทั้งนี้สถานศึกษาทุกขนาดสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ วาณิช ลิทา (2559) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและแต่ละรายด้านปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ปฏิบัติได้จริงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านมีปัญหาสำคัญดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญได้แก่ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผนได้แก่ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานได้แก่ ขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการประกันคุณภาพ และด้านการปรับปรุงแก้ไขดำเนินการได้แก่ขาดงบประมาณและความร่วมมือจากผู้ปกครอง

และชุมชน 3) แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านมีแนวทางสำคัญดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการได้แก่ การอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการ ควรดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ ชัดเจน และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครู และขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินการจากผู้นำชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของน้อย นัตดา มีศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุก ด้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ การวิจัยการศึกษา แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผน ก่อนวางแผนในการดำเนินการ สถานศึกษาควรศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในของปีที่ผ่านมา ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ศึกษาสภาพและสาเหตุปัญหาเพื่อนำมากำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพที่ชัดเจน ควรมีการจัดทำเอกสารและคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้พร้อมในการดำเนินงานครอบคลุมตามมาตรฐานที่กำหนด

ควรนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายได้เสนอแนวคิด และชุมชนมีส่วนร่วม ได้ทำความเข้าใจและมีเป้าหมายร่วมกัน ดำเนินการวางแผนการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน สนับสนุนและเตรียมพร้อมด้านต่าง ๆ กำหนดระยะเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรส่งเสริมพัฒนา เพื่อเป็นแผนการดำเนินงานที่ดีที่สุดต่อการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล

2. ด้านการดำเนินงานตามแผน บุคลากรที่ได้รับมอบหมายควรดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้อย่างเป็นระบบ นิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้บุคลากรสามารถปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานเป็นทีม มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน มีฝ่ายบริหารที่คอยสนับสนุนให้คำปรึกษา กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มอบหมายงานให้ผู้ที่ปฏิบัติให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรทุกระดับรับทราบอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล สถานศึกษาควรตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสังเกตข้อที่ควรปรับปรุงหรือหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนเป็นระบบ และวิเคราะห์ ติดตาม ระบบประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอระหว่างการทำงาน มีการนิเทศ กำกับติดตามเป็นระยะ ๆ และมีการบันทึกข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการติดตามการดำเนินงานให้ได้ผลลัพธ์เป็นไปตามตัวชี้วัดที่ต้องการ มีการจัดหาและจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เหมาะสมและความเที่ยงตรง

4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ควรนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ปรับปรุงงาน ต่อยอด และพัฒนาให้ดีขึ้น จากการจัดทำสารสนเทศที่มีผลสะท้อนกลับที่หลากหลาย ควรนำผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบประเมินผลมาพัฒนาให้มีคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สังเคราะห์ผล และพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้กับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของจังหวัดชลบุรี ในเขตพื้นที่อื่น ๆ

2. ควรทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการที่แตกต่างกันออกไป เช่น การดำเนินงานด้วยระบบ POCCC และการจัดทำ TQM

3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน เช่น โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือโรงเรียนเอกชน เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

4. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรด้านอื่น เช่น วุฒิการศึกษา ว่ามีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากน้อยเพียงใดหรืออยู่ในระดับใด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559)*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 188 – 202.*
- คมเพชร อีนสุวรรณ์, รุ่งฤดี รัตน์ชัยศิลป์, คำพันธ์ อัครเนตร, สุจิตราสามัคคีธรรม, และนันทภักดิ์ จันทร์สารห์. (2565). *การมีส่วนร่วมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายต่องานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(1), 495 – 504.*
- เจตนา เมืองมูล. (2561). *การประกันคุณภาพการศึกษา. ใน การอบรมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.*
- ชญาณิช โฆษิตพิमानเวช และเอกราช โฆษิตพิमानเวช. (2565). *การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปปรับปรุงสถานศึกษา. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 5(2), 149 - 167.*
- ชนมณี ศิลาณุกิจ และคณะ. (2563). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 10(1), 43-58.*
- ณัฐธัญพัชร อ่อนตาม. (2562). *เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle). วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1(3), 39-46.*

- ณัฐนียา ห่องกระจก. (2562). *แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).*
- ทิพราภา ปรางมุข, (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครูในการประกันคุณภาพภายนอก และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://adorablenanwordpress.com/>*
- ธนพัฒน์ พรธนะประเทศ. (2564). *Supply Chain Guru. เข้าถึงได้จาก <https://supplychainguru.co.th/about-us/>*
- ธนายุทธ สิริบุตตานนท์. (2561). *ทักษะสำคัญของผู้จัดการยุค 4.0. เข้าถึงได้จาก <https://banana-training.com/>*
- ธนู นวลเป้า. (2564). *แนวคิดการประกันคุณภาพภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือความล้มเหลว. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- ธเนตรตรี รัตนเรืองยศ. (2566). *PDCA in Practices การปรับปรุงด้วยหลักการพื้นฐาน. เข้าถึงได้จาก <https://thaiwinner.com/>*
- นารี โมงประณีต. (2557). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรเดมมิง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. งานนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- น้อยนัลดดา มีศรี. (2559). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- ปจิตรา สมหมาย. (2564). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/690679>.*
- บดินทร์ภัทร์ สายบุตร. (2562). *กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารวิจัยวิชาการ, 2(1), 39-53.*
- ปราณี ช่วยชัย. (2554). *PDCA วงจรคุณภาพ. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/447820>*

- พิมพ์ชญา ปรีชาธรเกียรติ. (2559). *ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก.
- พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรม จารุปลโย) และคณะ. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 375-389.
- ภาณุวัฒน์ ปิ่นหอม, อารมณ จินดาพันธ์, และสมใจ เดชบำรุง. (2566). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 1(4), 113-128.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและศิริพงษ์ เสาภายน. (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- มยุรี ชานีโต. (2561). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2561). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน*. เข้าถึงได้จาก <https://qa.rmutp.ac.th/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A3%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%83%E0%B8%99/>
- เมธาวี คัมภีรานนท์. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสทวิทยาเขตชลบุรี 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รจนา แก้วตา. (2561). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วรรณภา สมุห์ทวน และธีระพงษ์ สมเข่าใหญ่. (2560). การพัฒนารูปแบบวงจรคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารสังคมและวัฒนธรรม*, 1(1), 15 – 20.
- วราภรณ์ ไทυμα, เอกภพาดา ปกรณ์พิมุข, ปวีศ นันทรัตน์กุล, และบุญรัตน์ เรืองศิลป์. (2565). การบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. *วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง*, 6(1), 71 - 78.
- วาณิช ลิทา. (2559). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัญ ทรัพย์สมบัติ. (2560). *การพัฒนาระบบประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก https://www.fth1.com/uppic/25100245/news/25100245_1_20170725-121643.pdf
- วิชัญ ทรัพย์สมบัติ. (2561). *การพัฒนาระบบประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <https://bet.obec.go.th/wp-content/uploads/2020/06/ppt001.pdf>.
- วิชัญ ทรัพย์สมบัติ. (2562). *การพัฒนาระบบประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก https://drive.google.com/file/d/1MuYuasL_qoyHPVvTF4S3mT9EuhA7v8Vy/view
- ศันสนีย์ จันทรประดิษฐ์ และปองสิน วิเศษศิริ. (2557). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกแบบก้าวกระโดด. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(3), 46 – 59.
- ศุภกร เนตรผา และธีระภัทร ประสมสุข. (2560). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 10(2), 135-152.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สินธร อักษรศักดิ์. (2562). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอกองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุปวีณ์ ชูศรีศรี และอัจฉรา วัฒนาณรงค์. (2564). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษายใน กลุ่มโรงเรียนปู่เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1. *วารสารมหาจุฬานาครทรรค*, 8(10). 157-169.
- สุภาภรณ์ สังขมณี, จิราภรณ์ ผันสว่าง และพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์. (2565). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลพบุรี. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 6(2), 492-506.
- สุภาวดี ศรีไตรรัตน์. (2553). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://www.Lcc.ac.th/News/item.htm>
- สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC). เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต3. (2565). การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ประจำเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565. ใน *การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565* (หน้า 34). ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2545). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะที่ 3 พ.ศ. 2545-2549*. กรุงเทพฯ: สายธุรกิจโรงพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). *รายงานประจำปี 2551 (1 ตุลาคม 2550 – 30 กันยายน 2551)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2566). *กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2562). *ประกาศสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรื่อง การประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประกันคุณภาพภายนอก ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 สำหรับผู้ประเมินภายนอก การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ได้รับการรับรองครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ประกาศฉบับที่ 166/2565 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2565)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มทร.ธัญบุรี. (2566). *ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก https://www.eqa.rmutt.ac.th/?page_id=850
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อุทัยวรรณ นรินรัตน์. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 9(2), 143 – 153.
- อุไร หัตถประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเร็จ จันชุม. (2560). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 9(1), 25-32.
- อังคณา ฝอยทอง. (2560). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อมรรัตน์ ไชยตะมาตย์. (2562). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *วารสารพุทธปัญญาปริทรรศน์*,
4(1), 29-30.
- อนุศรา พูลคุ้ม และสายทิพย์ ยะฟู. (2559). แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 11(1), 59 – 77.
- อรพรรณ เกษโสภา และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสาร
ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 9(2), 347-362.
- Akhuemonkhan, I. *Impact of Quality Assurance on Technical Vocational
Education and Training in Nigeria*, available from <http://onlinejournalresearchjournals.com/aaajoss/art/140.pdf>
- Asif, M., & Raouf, A. (2013). Setting the course for quality assurance in higher
education. *Quality & Quantity*, 47(4), 2009-2024.
- Bugg, V. (1992). *School Context: Bridge or Barrier to Change?* Austin, TX: Southwest
Education Development Laboratory.
- Jani, H. M. (2011). *Intellectual Capacity Building in Higher Education: Quality
Assurance and Management*. College of Information Technology, Universiti
Tenaga, Malaysia.
- John, W. Best, & V. Kahn James. (2006). *Research in Education*, 10th ed Boston,
Mass: Allynand Bacon.
- Kobets V., Pilshchyk E., & Mykhaylova V. (2021). *Institutional
Aspects of Integrated Quality Assurance of Study Programs at HEI Using ICT*.
Information Technology and Interactions, 82–92.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities,
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Moen, R., & Norman. (2009). “The History of the PDCA Cycle.” In Proceedings of
the 7th ANQ Congress, Tokyo. Searched 2024, January 4” from
<https://www.anforq.org/activities/congresses/index.html>
- Ngwenya, L. B., Peters A., & Rosene, D. L. (2005). *Journal of Histochemistry &
Cytochemistry* 53(7), 821-832.

Vásquez, F. S., Pérez-Arriaga, J. C., Vega, G. C., Luján-Mora, S., & Tortosa, S. O. (2022).

Towards the Implementation Process of Accessible Virtual Campuses in Higher Education Institutions in Latin America. *Applied Sciences*, 12(11).





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพการณ์จริง เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน (Plan) ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล(Check) นำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act) กรุณาพิจารณาเลือกระดับว่า สถานศึกษาของท่านมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับใด ดังนี้

5 หมายถึง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตำแหน่งและประสบการณ์ทำงานภายในสถานศึกษาของท่าน

1. ตำแหน่ง
 - () ผู้บริหาร
 - () ครู
2. ประสบการณ์ทำงาน
 - () 1 – 5 ปี
 - () 6 – 10 ปี
 - () 11 ปีขึ้นไป
3. ขนาดโรงเรียน
 - () เล็ก
 - () กลาง
 - () ใหญ่
 - () ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับสภาพความจริงในสถานศึกษาของท่าน

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผน (Plan)					
1. บุคลากรภายในสถานศึกษาทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2. ผู้ให้ข้อมูลความต้องการหรือผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
3. มีการกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
4. มีการจัดทำเอกสารและคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้พร้อมในการดำเนินงาน					

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
5. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
6. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนอย่างชัดเจน					
7. มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
8. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายอย่างชัดเจน					
9. มีการกำหนดประเด็นพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการจัดการศึกษาที่ยอมรับร่วมกัน					
10. มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
11. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
12. มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบแผนการดำเนินงาน					
13. มีการกำหนดแนวทางการนิเทศตามการปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน					
ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do)					
1. บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้ความร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน					
2. บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ					
3. มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
4. มีการใช้งบประมาณในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด					
5. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. มีการควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
7. มีการนิเทศงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้บุคลากรสามารถปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
8. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรทุกระดับรับทราบอย่างต่อเนื่อง					
9. มีการประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ					
ด้านการตรวจสอบประเมินผล (Check)					
1. มีคณะกรรมการตรวจสอบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการตรวจสอบ					
2. บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
4. มีการรายงานผลการใช้งบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่กำหนด					
5. มีการกำหนดกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินไว้อย่างชัดเจน					
6. มีการจัดหาและจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เหมาะสมมีความเที่ยงตรงเข้าใจง่าย					
7. มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนเป็นระบบ					
8. มีการวิเคราะห์ผลในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ					
9. มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้					
10. มีการทบทวนงานที่ตรวจสอบว่าไม่บรรลุตามที่คาดหวังเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข					
11. มีการแจ้งผลการตรวจสอบประเมินผลภายในให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ					

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act)					
1. มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
2. บุคลากรทุกระดับนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
3. มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง					
4. มีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
5. มีการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม					

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
ข้อคำถามที่ใช้สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ชื่อ _____

ตำแหน่ง _____ สพป. ชลบุรี เขต 3 วันที่ _____ เวลา _____

1. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ควรเป็นอย่างไร

1.1 ด้านการวางแผน (Plan)

1.2 ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do)

1.3 ด้านการตรวจสอบประเมินผล (Check)

1.4 ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Act)

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้



ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพขอเครื่องมือและผลการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

The logo of Burapha University is a large, semi-transparent watermark in the background. It features a circular emblem with a central figure, possibly a deity or a symbol of knowledge, surrounded by Thai script at the top and 'BURAPHA UNIVERSITY' at the bottom.

ภาคผนวก ค

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

สำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๔๘๒

วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภัคณัฐร์ จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวมนต์นภา สุดโสม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๑๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๖๒-๙๘๗๙๑๗๘ หรือที่ E-mail: 65920310@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ภัณฑนา รังสิโยภัส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภัส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๔๘๓

วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภัทรารุจ รักกลิ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวมนต์นภา สุตโสเม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๑๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงการเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๖๒-๔๘๗๔๑๗๘ หรือที่ E-mail: 65920310@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

มณฑาทะ รังสิโยภาส์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทะ รังสิโยภาส์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ อว ๘๑๓๗/๔๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

ด้วย นางสาวมนต์นภา สุดโสม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๑๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นางมุกดา อามาสีนา ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือ วิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๒-๔๘๗๔๑๗๘ หรือที่ E-mail: 65920310@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

มณฑนา รังสิโยภัส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภัส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน นางมุกดา อามาสีนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๔๙๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

ด้วย นางสาวมนต์ภา สุธโสสม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๑๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นางมุกดา อามาลีนา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงการเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๒-๘๘๗๘๑๗๘ หรือที่ E-mail: 65920310@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

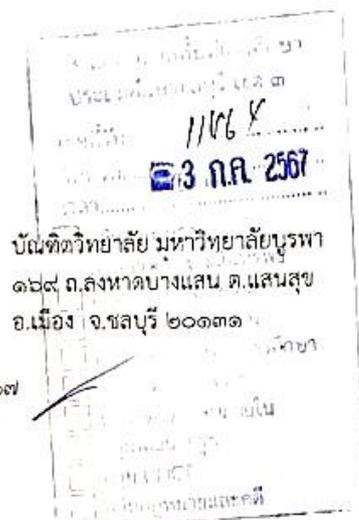
ขอแสดงความนับถือ

มณฑนา รั้งสิโยภัส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รั้งสิโยภัส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน นางมุกดา อามาลีนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th



ที่ อว ๘๑๓๗/๑๓๗๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวมนต์นภา สุดโสม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๑๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครง
งานนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ
งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อ
ดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓ จำนวน ๓๒๓ คน ระหว่างวันที่ ๙ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๒-๔๘๗๔๑๗๘ หรือที่ E-mail:
65920310@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัททนา รังสิโยภัส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัททนา รังสิโยภัส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน ผอ.รร.ในสังกัดสพ.ชลบุรี เขต ๓



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม งานมาตรฐานและจริยธรรมในการวิจัย โทร. ๒๖๒๐

ที่ อว ๘๑๐๐/- วันที่ ๑๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งสำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เรียน นางสาวมนต์นภา สุดโสม

ตามที่ท่าน ได้ยื่นเอกสารคำร้องเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU073/2567(E1) โครงการวิจัย เรื่อง

การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 นั้น

บัดนี้ โครงการวิจัยดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี ชุดที่ 4

(กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม ในฐานะผู้ประสานงาน จึงขอส่งสำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน ๑ ฉบับ เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยประทับตรารับรองเรียบร้อยแล้ว มายังท่าน เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวมนต์นภา สุตโสสม
วัน เดือน ปี เกิด	25 กุมภาพันธ์ 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์ ประเทศไทย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	45/1 หมู่ 3 ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง ครู คศ. 1 โรงเรียนห้วยใหญ่
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

